

Datum
2018-05-08

Antal sidor
77

Årsredovisning 2017

Torsby kommun

Antagen i KF 2018-04-24 §26

Innehållsförteckning

1	Ordförande har ordet.....	5
2	Politisk organisation.....	7
3	Organisationsschema	9
4	Förvaltningsberättelse.....	10
4.1	Omvärldsanalys	10
4.1.1	Internationell ekonomi.....	10
4.1.2	Svensk ekonomi.....	10
4.1.3	Kommunernas ekonomi	11
4.1.4	Torsby kommuns ekonomi	11
4.2	God ekonomisk hushållning	12
4.3	Kommunens miljöarbete.....	14
4.4	Kommunens kvalitetsarbete.....	14
4.5	Vision och mål	16
4.5.1	Torsby kommuns värdegrund.....	16
4.5.2	Torsby kommuns vision.....	16
4.5.3	Torsby kommuns huvudmål	16
4.5.4	Målområden	16
4.5.4.1	Infrastruktur/kommunikationer	16
4.5.4.2	Samhällsservice	17
4.5.4.3	Boende och livskvalitet	17
4.5.4.4	Näringslivsklimat	17
4.5.4.5	Kompetens och kvalitet.....	17
4.5.4.6	Hållbar utveckling.....	18
4.5.4.7	Miljömålsprogram	18
4.6	Kommunens verksamheter.....	19
4.6.1	Kommunfullmäktige.....	19
4.6.2	Kommunstyrelsen	19
4.6.2.1	Infrastruktur/kommunikationer	20
4.6.2.2	Samhällsservice	22
4.6.2.3	Boende och livskvalitet	22

4.6.2.4	Näringslivsklimat	24
4.6.2.5	Kompetens och kvalitet.....	26
4.6.2.6	Hållbar utveckling.....	27
4.6.2.7	Nyckeltal	27
4.6.3	Barn- och utbildningsnämnden.....	29
4.6.3.1	Samhällsservice	30
4.6.3.2	Nyckeltal	31
4.6.4	Socialnämnden.....	32
4.6.4.1	Infrastruktur/kommunikationer.....	34
4.6.4.2	Samhällsservice	34
4.6.4.3	Boende och livskvalitet	34
4.6.4.4	Kompetens och kvalitet.....	35
4.6.4.5	Hållbar utveckling.....	35
4.6.4.6	Nyckeltal	36
4.6.5	Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	36
4.6.5.1	Samhällsservice	38
4.6.5.2	Boende och livskvalitet	38
4.6.5.3	Hållbar utveckling.....	38
4.6.5.4	Nyckeltal	39
4.6.6	Överförmyndarnämnden	39
4.6.6.1	Samhällsservice	39
4.6.6.2	Boende och livskvalitet	40
4.6.6.3	Nyckeltal	40
4.7	Driftsredovisning	41
4.7.1	Jämförelse av nettoutfall mot nettobudget och prognos.....	41
4.7.2	Analys av nettokostnadsutveckling.....	43
4.8	Koncernens bolag.....	44
4.9	Finansiell analys.....	47
4.9.1	Årets resultat	47
4.9.2	Känslighetsanalys.....	48
4.9.3	Finansnetto	48
4.9.4	Skatter och bidrag.....	49
4.9.5	Verksamhetens nettokostnad.....	49
4.9.6	Pensioner.....	50

4.9.7	Eget kapital.....	50
4.9.8	Soliditet	51
4.9.9	Likvida medel	51
4.9.10	Finansieringsgrad.....	52
4.9.11	Utveckling av nettokostnader.....	53
4.9.12	Investeringsredovisning.....	54
4.10	Kommunens personal	55
5	Sjukfrånvaro	59
6	Räkenskaper	61
6.1	Redovisning för kommunen och koncernen.....	61
6.1.1	Resultaträkning.....	61
6.1.2	Balansräkning.....	62
6.1.3	Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	63
6.1.4	Fem år i sammandrag, kommunen	64
6.1.5	Kassaflödesanalys.....	65
6.1.6	Redovisning VA-verksamhet.....	66
6.1.7	Redovisningsprinciper.....	68
6.1.8	Begreppsförklaringar	69
6.1.9	Noter.....	70
6.1.10	Revisionsberättelse	76

1 Ordförande har ordet

Trots stora utmaningar har kommunen sett till det totala bokslutet än en gång presterat ett plusresultat vilket är mycket glädjande.

År 2017 kom i stor utsträckning att präglas av Migrationsverkets avveckling av de asylboenden som upprättats i kommunen och den utflyttning som blev följden av det. Lika snabbt som kommunen tidigare behövde utöka verksamheten inom skolor, barnomsorg, fritidshem, svenskundervisning, HVB-hem och övrig samhällsservice - lika snabbt ställdes kravet på en avveckling.

Detta innebar en stor utmaning för många förvaltningar men främst för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Parallellt med minskningen av antalet flyktingar har integrationsarbetet med de kvarstannande nyanlända fortsatt. Arbetet har skett i samverkan mellan Arbetsmarknadsavdelningen, Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden och externa aktörer som till exempel Arbetsförmedlingen och Svenska kyrkan. Bedömningen är att Torsby kommun hittills klarat såväl mottagande, som avveckling och integration av det nyanlända som ges möjlighet att stanna i Torsby kommun på ett mycket bra sätt.

Viktiga framtidsbeslut som tagits under året är bland annat försäljningen av mark för etablering av handelsområdet Kajsheden vid E 45. Den etableringen har betytt mycket för besöksstatistiken men även visat på vikten av att Trafikverket står fast vid planeringen av säkerhetshöjande åtgärder vid Östmarkskorset. Ett annat viktigt beslut var försäljningen av flertalet av kommunens hyresfastigheter till Torsby Bostäder AB. Genom att bostäderna samlas hos bostadsbolaget räknar man med att fastighetsskötseln kommer att kunna effektiviseras och att det blir enklare för framtida hyresgästerna att söka en bostad i vår kommun.

Ett nytt inslag i det politiska livet har varit arbetet med den medborgarbudget som fullmäktiges medborgar- och demokratiberedning genomfört tillsammans med elever i årskurs sex till nio. Medborgarbudget är ett sätt att konkret arbeta med demokrati riktat till unga. I november invigdes det synliga resultatet – en ny lekpark vid Tingshuset.

Ett antal åtgärder har genomförts under året för att stärka centrum och handeln och det övriga näringslivet som verkar där. Riktigt lyckade aktiviteter blev Art scape (med muralmålningar) och Torsbykalaset - men även flytten av turistbyrån in till centrum var en åtgärd som på sikt är tänkt att stärka turismen inne i centrum. Parallellt med utvecklingsarbetet av näringslivet kring Torsby tätort pågår även olika aktiviteter för att stärka näringslivsnätverket i Klarälvdalen. En mycket lyckad satsning blev Sysseleträffen som lockade ett stort antal utställare och besökare.

Ett sätt att klara ökade kommunala åtaganden när invånarantalet i kommunen minskar är att samverka med andra kommuner. Som exempel kan nämnas att energirådgivaren och alkoholhandläggaren numera är en gemensam resurs för Sunne och Torsby kommuner. Ett annat exempel är det samverkansavtal som

räddningstjänsterna i respektive kommun upprättat kring gemensam räddningschef, administratör och brandinspektör.

Den positiva trenden kring kvalitén i förskolor och grundskolor håller i sig och detsamma gäller det förhållandevis höga söktrycket till Stjerneskolan.

Socialnämndens stora utmaning har bl a bestått i att anpassa antalet platser i särskilda boenden till efterfrågan. För att möta det ökade behovet av trygghetsboenden pågår därför ett arbete med att omvandla ett antal platser i särskilda boenden till trygghetsboenden i samverkan med kommunstyrelsen.

Arbetet med miljöfrågorna, som en viktig del i visionen kring det hållbara samhället, rullar på och planering och dokumentation har pågått för fullt för att dessa frågor ska kunna redovisas på likvärdigt sätt som övriga mål i årsbokslutet.

Sammanfattningsvis kan vi blicka bakåt på ett omvälvande men ändå framgångsrikt år. Låt oss tillsammans värna om den positiva andan som råder trots utmaningen med en minskande befolkning. Ingen kan göra allt, men alla kan göra något, för att behålla och ytterligare stärka kommunens varumärke.

Ann-Katrin Järåsen (S)

Kommunalråd

2 Politisk organisation

Torsby kommun leds av kommunfullmäktige. För att utföra den verksamhet som fullmäktige beslutar om finns kommunstyrelsen och fem nämnder: barn- och utbildningsnämnden, miljö-, bygg- och räddningsnämnden, socialnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnd. Kommunfullmäktige har till sin hjälp en valberedning och politiskt valda revisorer med stöd av sakkunniga.

Nämnder och styrelser från 2014	Antal ledamöter
(Siffror inom parentes avser det antal utskott nämnden/styrelsen har)	
Kommunstyrelsen (1)	11
Barn- och utbildningsnämnden (1)	11
Socialnämnden (1)	11
Miljö-, bygg och räddningsnämnden	9
Valnämnden	7
Överförmyndarnämnden	3

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige, som är kommunens högsta beslutande organ har 31 ledamöter (mandat). Ordförande är Eva-Lena Gustavsson (S), Inga-Britt Keck Karlsson (C) är vice ordförande och Ann-Louise Brodén (S) är 2:e vice ordförande.

Kommunstyrelsen och nämnderna

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska förvaltning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Utöver kommunstyrelsen finns det i kommunen fem kommunala nämnder med olika ansvarsområden.

Nämnderna skall följa de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat om. Nämnderna är också skyldiga att se till att verksamheterna bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Ordförande i kommunstyrelsen och kommunalråd är Ann-Katrin Järåsen (S). Vice ordförande är Alf Larsson (C).

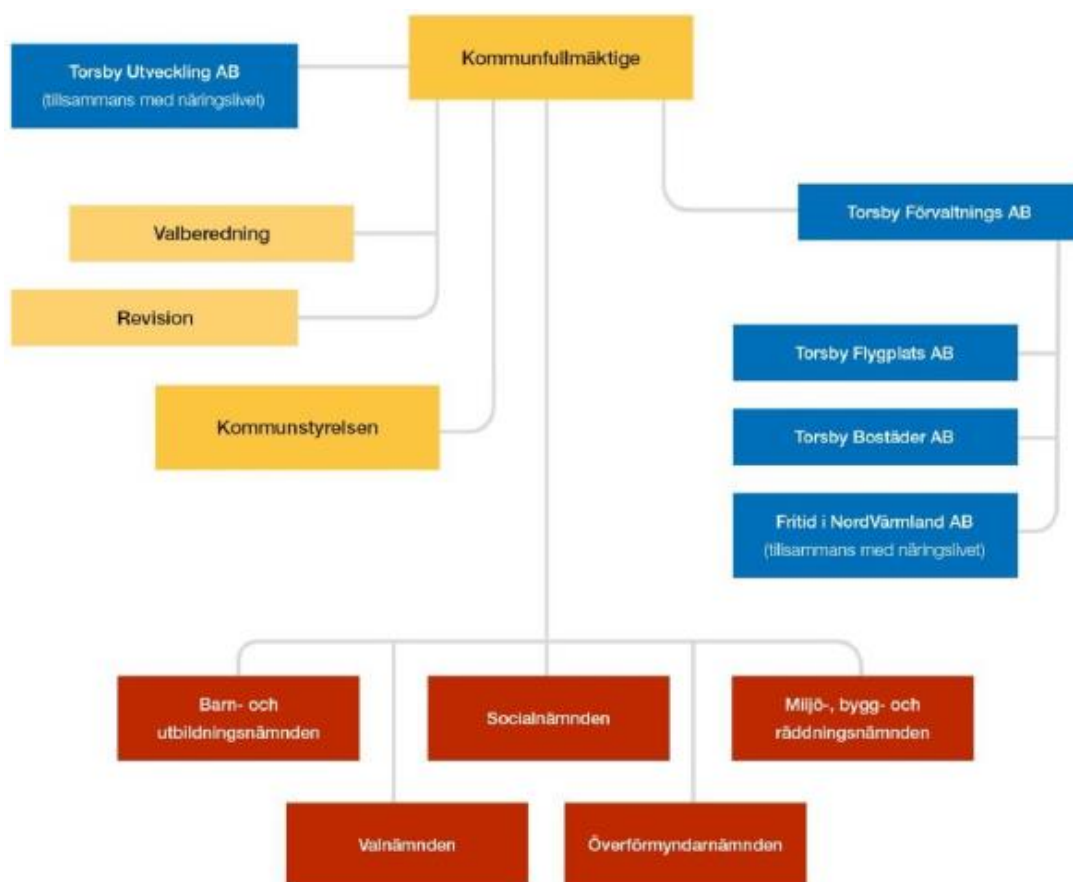
De politiska partierna									
Nämnd/styrelse	Ledamot/ersättare	S	MP	V	M	C	L	SD	Obunden
KS	Ledamot	4		1	2	2	1	1	
	Ersättare	4		1	2	2	1	1	
BUN	Ledamot	5		1	2	1	1		1
	Ersättare	5	1		2	2		1	
SN	Ledamot	5	1		2	2			1
	Ersättare	5		1	2	1	1	1	
MBR	Ledamot	4			2	2		1	
	Ersättare	4			2	1	1	1	
ValN	Ledamot	4			1	2			
	Ersättare	4			1	2			
ÖFN	Ledamot	2				1			
	Ersättare	2					1		

Partiernas representation i kommunfullmäktige

De politiska partierna har olika många platser i nämnder och styrelser bl.a. beroende på partiets storlek. I några nämnder/styrelser är vissa partier endast representerade på ersättarplats.

Mandatfördelning och partirepresentation		
Politiskt parti	Antal mandat	Partirepresentation
Socialdemokraterna	14	13
Moderaterna	6	6
Centerpartiet	4	4
Vänsterpartiet	2	2
Miljöpartiet	1	1
Liberalerna	1	1
Sverigedemokraterna	3	2
Obunden	0	2
	31	31

3 Organisationsschema

4 Förvaltningsberättelse

Torsby kommun redovisade för 2017 ett resultat på 17,3 mnkr vilket var 2,7 mnkr bättre än budgeterat. Finansnettot var 5,3 mnkr bättre än budgeterat, skatteintäkterna 3,5 mnkr högre medan de generella statsbidragen var drygt 33 mnkr bättre. Att de generella statsbidragen var såpass mycket bättre beror på ett tillfälligt statsbidrag för flyktingmottagande på drygt 17 mnkr och på bidrag för unga ensamkommande på närmare 1 mnkr. Detta bidrag har för 2017 täckt de extra kostnader som kommunen haft för flyktingmottagande. Torsby kommun har dessutom under 2017 haft en kraftig intäktsökning beroende på ett tillfälligt ökat invånarantal.

Med en nettokostnadsandel på 97,8 procent nådde kommunen det finansiella målet för 2017.

Under 2017 minskade befolkningen med 279 personer, för 2016 var det en ökning med 259 personer. Torsby kommun har under många år haft en minskande befolkning. Ökningen under 2016 beror främst på den flyktinginvandring som varit.

4.1 Omvärldsanalys

4.1.1 Internationell ekonomi

Efter att tillväxten i omvärlden varit svag tar nu den internationella utvecklingen bättre fart och svensk export växer då snabbare. Allt sedan 2010 har många länder i Europa haft en mycket svag återhämtning.

I USA är förväntningarna, åtminstone på kort sikt positiva. Även i tillväxtländerna visar utvecklingen i en positiv riktning.

4.1.2 Svensk ekonomi

Efter några års stark tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. Under 2017 har konjunkturen förstärkts markant, dock har den varit något lägre än vad som tidigare bedömts. Det har varit en stark utveckling av antalet arbetade timmar och lönesumma vilket är positivt för det reala skatteunderlaget för 2017 och 2018. Tillväxttakten har dämpats av att nettoexporten under 2017 varit lägre än förväntat. Då svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur är bedömningen att BNP växer med 3 procent under 2018. Under 2019 förväntas den inhemska efterfrågan försvagas samtidigt som omvärldens utveckling blir något bättre och kommer att gynna svensk export. Under 2019 bedöms BNP växa betydligt långsammare då högkonjunkturen når sin topp. Beroende på att antalet timmar inte bedöms öka nästa år kommer skatteunderlagstillväxten att göra en snabb inbromsning.

Även den höga investeringstakten kommer att dämpas. Bostadsbyggandet är nu på en så hög nivå att det inte är möjligt att öka takten ytterligare. Under 2019-2020 bedöms en återgång till ett neutralt konjunkturläge.

Hushållen och den offentliga sektorns konsumtion bedöms öka långsammare än

tidigare.

En bedömning är att Riksbanken höjer styrräntan under slutet av 2018. I takt med att styrräntan höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi, därmed ökar också KPI (konsumentpris).

4.1.3 Kommunernas ekonomi

Under 2017 kan man sammantaget se en förbättring av kommunernas resultat. Det är ökningen av skatteintäkter och de ökade statsbidragen som bidragit till de goda resultaten.

Under 2018 beräknas kommunerna få en fortsatt bra utveckling av skatteunderlaget. Därefter bedöms den ekonomiska utvecklingen bli svagare och ökningstakten av skatteunderlaget kommer att dämpas markant under 2019 och 2020. Många kommuner kommer att ha en obalans mellan snabbt växande demografiskt betingade behov och ett långsamt växande skatteunderlag. Det får till följd att kommunerna kommer att få svårare att få intäkter och kostnader att gå ihop.

För att kommunerna ska kunna nå ett positivt resultat kommer det att krävas en kombination av åtgärder för att hålla tillbaka kostnadsökningarna. Bland annat effektiviseringar och omprioriteringar.

4.1.4 Torsby kommuns ekonomi

Liksom 2016 har Torsby kommun även under 2017 haft stora kostnader i samband med flyktingmottagande. Också för 2017 har dessa kostnader täckts av det extra bidrag för flyktingmottagande som erhållits. Bidraget för 2017 är satt i relation till antalet flyktingar som fanns i kommunen per 1 november 2016

Samma beräkning kommer att göras för 2018 för att sen fasas ut och ändras till en fördelning per invånare. Inför 2018 kommer bidraget att hamna preliminärt på närmare 10 mnkr, vilket är 7 mnkr mindre jämfört mot 2017. Då detta extra bidrag ersätter kommunen för mottagandekostnader under en begränsad tid, har Torsby kommun en utmaning i att flyktinginvandrare integreras i samhället så snart som möjligt för att bli tillgänglig på arbetsmarknaden. Hur stor andel av den arbetsföra befolkningen som har ett arbete påverkar direkt storleken på skatteunderlaget. En lägre arbetslöshet betyder också lägre kostnader för försörjningsstöd.

Försörjningsbördan är stor för den yrkesverksamma befolkningen (20–64 år) när man ställer den i förhållande till den icke yrkesverksamma befolkningen (0–19 år och 65 år och äldre).

Torsby kommun har under flera år haft en utmaning med en minskande befolkning. Under 2016 ökade befolkningen beroende på den flyktinginvandring som kommunen haft. Detta gav Torsby kommun en tillfällig intäktsökning under 2017.

Under 2017 har Torsby kommun åter igen minskat befolkningen. Därmed minskar

nu även de generella bidragen inför 2018.

Befolkningsförändring kräver löpande anpassning av verksamheterna. När kommunen har en befolkningsökning ena året och en minskning nästa år bidrar det till stora svårigheter att hinna ställa om. Anpassningar måste göras utifrån olika förutsättningar inom kommunens verksamheter, bland annat inom skolan. Antalet barn kan snabbt svänga vilket bidrar till svårigheter att ha en långsiktig planering.

Liksom övriga kommuner i Sverige har Torsby kommun en relativt bra utveckling av skatteunderlaget under 2017-2018.

Från och med 2019 kan skatteunderlaget komma att dämpas och problem kan uppstå med att minska kostnaderna i samma omfattning. Torsby kommun kommer att ha en stor utmaning med att anpassa verksamheterna till rätt nivå i förhållande till demografin.

Den utveckling som pågår runt om i världen påverkar Torsby kommun i allra högsta grad. Även närheten till Norge påverkar Torsby kommun. Genom åren har detta bidragit till att hålla Torsby kommuns arbetslöshetssiffror nere. Dock kan vi se att den norska arbetsmarknadens behov av utländsk arbetskraft minskat under senare tid.

Detta visar sig dock kunna främja våra verksamheter i tider där vi får svårt att rekrytera kvalificerad personal.

Befolkningsförändring till och med 2017

År den 31/12	Folkmängd kommun	Total befolkningsförändring	Födelsenetto	Flyttningsnetto	Justering
2007	12 878				
2008	12 707	-171	-138	-31	-2
2009	12 508	-199	-165	-32	-2
2010	12 414	-94	-73	-21	0
2011	12 312	-102	-63	-38	-1
2012	12 219	-93	-99	9	-3
2013	12 013	-206	-122	-83	-1
2014	11 992	-21	-63	43	-1
2015	11 910	-82	-62	-26	6
2016	12 169	259	-74	331	2
2017	11 890	-279	-81	-199	1
Summa		-988	-940	-47	-1

4.2 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att för den kommunala verksamheten ska det finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl ekonomi som verksamhet. Torsby kommun har

definierat termen "god ekonomisk hushållning" som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I god ekonomisk hushållning inryms också kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Finansiellt perspektiv

Torsby kommuns övergripande ekonomiska mål utgår ifrån generationsprincipen att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Övergripande ekonomiskt mål

- För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska resultatet i budgeten uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag. En sådan nivå innebär en värdesäkring av det egna kapitalet.
- Kommunens soliditet ska öka och 2019 uppgå till minst 38 %
- Kommunens eget kapital skall utvecklas positivt

Måluppfyllelse

- 2017 års resultat på 17,3 mnkr motsvarar 2,2 procent av skatteintäkter och statsbidrag, vilket innebär att kommunen uppfyller det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.
- En soliditet på 39 % har nåtts, därmed uppfylls målet.
- Kommunens eget kapital har utvecklats positivt under året.

Därmed har samtliga mål nåtts i bokslutet för 2017.

Verksamhetsperspektiv

För att verksamheten ska uppfylla intentionerna i god ekonomisk hushållning ska den bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det ska vidare finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. I Torsby utgörs mål för god ekonomisk hushållning dels av de övergripande mål, policy och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit och dels av de målsättningar kommunfullmäktige angivit för kommunens olika verksamhetsområden. Sammantaget skapar dessa mål förutsättningen för en god utveckling av Torsby kommun.

Alla verksamheter som Torsby kommun ansvarar för ska bedrivas på ett sådant sätt att kommuninvånarna, besökare och näringsliv får hög och god offentlig och kommunal service.

Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till god service och en verksamhet med hög kvalitet inte försämras.

4.3 Kommunens miljöarbete

Kommunens miljöarbete har det senaste året intensifierats. Sedan fullmäktige antagit ett miljömålsprogram för Torsby kommun arbetar nu alla nämnder och förvaltningar med att arbeta in dessa mål i det stora måldokument, Vision och mål 2020. Genom detta kommer miljömålen att arbetas med under året och uppdateras och att stämmas av regelbunden och vid samma tidpunkt som övriga verksamhetsmål.

4.4 Kommunens kvalitetsarbete

Barn- och utbildningsnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	↗	3	7	7
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	↘	46,6%	70,5%	52,5%
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	↘	88%	92%	61%
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%)	↗	84,2%	79,1%	74,3%
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	—		5,4	5,5
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	—		133 738,4	130 338,5
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	↗	90,5	88,2	79,8
Kostnad per betygspoäng i åk. 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng	↘	440,5	409,7	420,2
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	↗	76,2%	60,5%	70,4%
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	—		169 787,3	156 418,7

Socialnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	↗	37	38	64,9
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	→	15	15	13

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	—		1 056 835,8	909 262,1
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/brukare	—		277 902,8	291 927,2
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.	—		5,2	5,1
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	→	91%	91%	94%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	↘	78%	79%	78%

Tillgänglighet

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Simhallens öppethållande utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka	→	27	27	27
Största återvinningscentralens tillgänglighet kväll/helg, timmar/vecka	→	7	7	7
Bibliotekets öppethållande (inklusive meröppet) utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka	→	7	7	7

Information

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Informationsindex för kommunens webbplats - Totalt	↗	74,9	74	80,2
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	→	57	57	57

Miljö

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar enl MFS, %	↘	15,1	15,3	15,9
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum, andel (%)	—			15
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	—		27	26

Näringsliv

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Nyregistrerade företag helårsprognos utifrån första halvåret, antal/1000 invånare	↘	4	4,4	3,8
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	—		75	75,8

Personal

Nyckeltal		Utfall totalt 2017	Utfall totalt 2016	Utfall totalt 2015
Sjukpenningtalet, dagar/registrerad försäkrad	↘	9,6	10,3	9,7

4.5 Vision och mål

4.5.1 Torsby kommuns värdegrund

- Respekt för alla människors lika värde
- Hänsynstagande till människors självbestämmande, värdighet och integritet i alla situationer
- Ett respektfullt, jämlikt, empatiskt och engagerat bemötande av människor
- Verksamheter som genomsyras av en humanistisk grundsyn och att prioriteringar utgår från behov oavsett individens förmåga att uttrycka det

4.5.2 Torsby kommuns vision

I Torsby kommun är det möjligt att förverkliga drömmar

4.5.3 Torsby kommuns huvudmål

- Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare
- Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv
- Torsby är en miljömedveten kommun

4.5.4 Målområden

4.5.4.1 Infrastruktur/kommunikationer

Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad

Väl utvecklat flyg

Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen
Fler gång- och cykelvägar
Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet
Bra IT-infrastruktur

4.5.4.2 Samhällsservice

Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv
Hög planberedskap för expansion och nyetableringar
God offentlig och kommersiell service

4.5.4.3 Boende och livskvalitet

Attraktiva boenden och goda boendemiljöer
Bästa folkhälsan i Värmland
Fortsatt satsning på friskvård
Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen
God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar
God livskvalitet för alla åldrar
Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans
Attraktiva tätorts- och gatumiljöer

4.5.4.4 Näringslivsklimat

Torsby kommun är en bra företagskommun
Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt
Torsby är ett starkt och levande handelscentrum
Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn
Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar
Kommunen kan konkurrensutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten
Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/ producenter

4.5.4.5 Kompetens och kvalitet

Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet
Fortsatt satsning på kompetensutveckling
Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige

4.5.4.6 Hållbar utveckling

Hållbar utveckling

4.5.4.7 Miljömålsprogram

Torsby kommun har beslutat om en hållbar utveckling och en miljömedveten kommun till år 2020 i antagna "Vision & Mål2020". Genom att ta fram mål och vägval/strategier kan kommunen tydligare styra mot miljö kvalitetsmål nationellt och regionalt samt "Vision & Mål2020". Torsbys kommunala organisation har det övergripande lokala ansvaret att samordna och medverka till målen samt att inspirera andra aktörer.

Kommunens verksamheter har utifrån miljömålsprogrammet lagt in miljömål "Minskad klimatpåverkan" under målområde "Hållbar utveckling". Dessa stäms av och uppdateras i samband med verksamheternas övriga mål som ingår i Vision och mål 2020.

4.6 Kommunens verksamheter

Torsby kommuns resultat var 17,3 mnkr vilket var 2,7 mnkr bättre än budget. Årets resultat innebär att nettokostnadsandelen var 97,8 procent och att målet som var 98 procent nåddes.

Finansnettot var närmare 5,3 mnkr bättre än budgeterat, skatteintäkterna 3,5 mnkr högre medan de generella statsbidragen var drygt 33 mnkr bättre. Att de generella statsbidragen var såpass mycket bättre beror på ett tillfälligt statsbidrag för flyktingmottagande på drygt 17 mnkr och på bidrag för unga ensamkommande på närmare 1 mnkr. Detta bidrag har för 2017 täckt de extra kostnader som kommunen haft för flyktingmottagande. Torsby kommun har dessutom under 2017 haft en kraftig intäktsökning beroende på ett tillfälligt ökat invånarantal.

Driftnettot för kommunstyrelsen och nämnderna var 9,3 mnkr sämre än budgeterat.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 762 mnkr vilket var 40 mnkr sämre än budgeterat. Avvikelsen beror i huvudsak på de ökade kostnaderna för flyktingmottagande, som dock täckts i sin helhet av ett tillfälligt bidrag för flyktingmottagande samt från den tillfälliga intäktsökningen beroende på det ökade invånarantalet. Avvikelse beror också på underskott mot budget som barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden redovisar.

4.6.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott på närmare 150 tkr då personalkostnaderna varit lägre än budgeterat. Bland annat har det varit färre kurser än budgeterat.

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-1 455	-1 600	145	-1 381	-1 485
Personalkostnader	-552	-706	154	-524	-701
Övriga kostnader	-903	-894	-9	-857	-783
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Driftnetto	-1 455	-1 600	145	-1 381	-1 485

4.6.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är 1,2 mnkr bättre än budget.

Fastighetsförsäljning redovisar ett överskott på 1,2 mnkr, skogsförvaltningen redovisar ett överskott drygt 300 tkr beroende på tidigarelagd avverkning.

Fritidsavdelningen redovisar ett underskott på drygt 800 tkr. På grund av färre besökare på Torsby Badet har intäkterna inte nått budget.

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Intäkter	285 841	235 680	50 161	264 401	241 094
Kostnader	-422 254	-373 335	-48 919	-393 319	-368 293
Personalkostnader	-146 183	-128 368	-17 815	-130 366	-126 816
Övriga kostnader	-222 177	-190 462	-31 715	-207 921	-187 326
Kapitalkostnader	-53 893	-54 505	612	-55 032	-54 151
Driftnetto	-136 412	-137 655	1 243	-128 918	-127 199

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Kommunalråd	-2 226	-2 400	174	-2 160	-2 286
Kommunledningskansli	-58 185	-58 340	155	-55 565	-54 743
Ekonomi	-7 260	-7 300	40	-6 187	-6 332
It	-3 926	-3 970	44	-3 863	-3 641
Personal	-8 510	-8 570	60	-7 299	-7 544
Tekniska	-30 579	-30 585	6	-27 839	-27 836
Fritid	-16 242	-15 410	-832	-15 042	-15 988
Kultur	-11 737	-11 770	33	-11 268	-10 589
Kostservice	64	0	64	-4	25
Skogsförvaltning	1 009	690	319	-41	1 369
Fastighetsförsäljning	1 180	0	1 180	349	366
Driftnetto	-136 412	-137 655	1 243	-128 918	-127 199

Fritidsavdelningen ordnade under 2017 sommarlovsaktiviteter, ett uppskattat och välbesökt arrangemang där ca 550 barn deltog.

Under året har det varit träffpunkter för seniorer, en social samvaro som är av stor betydelse.

Tillsammans med ett flertal andra kommuner har det varit ett artscape projekt i centrala Torsby.

Bredbandsutbyggnaden pågår för fullt i kommunen liksom under 2017.

Framtagande av områden för attraktiva bostäder, nya industriområden samt rekreationsområden pågår.

Besöksnäringens snabba och positiva utveckling i Branäs kommer att medföra stora investeringar inom VA-verksamheten.

4.6.2.1 Infrastruktur/kommunikationer

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad	Bra utbud av resor och transporter med rimliga restider på Fryksdalsbanan	

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Väl utvecklat flyg	Fortsatt flygtrafik till Stockholm/Arlanda	
Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen	Samordnad busstrafik utifrån resenärens behov, bra möjligheter till dagpendling till och från centralorten	
Fler gång- och cykelvägar	Fler gång- och cykelvägar med hög trafiksäkerhet	
Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet	Hög standard på vägar och järnväg	
Bra IT-infrastruktur	Alla boende i Torsby kommun ska kunna ansluta sig till höghastighetsnät	

Bra utbud av resor och transporter med rimliga restider på Fryksdalsbanan

Det finns en aktiv dialog med Värmlandstrafik AB angående kollektivtrafiken där vi arbetat med att försöka förbättra rese- och transportmöjligheterna. Det finns många resealternativ men det går alltid att förbättra.

Fortsatt flygtrafik till Stockholm/Arlanda

Arbete för fortsatt upphandling och trafikplikt för 2019-2023 har bedrivits intensivt. Under hösten 2017 föreslog trafikverket att flyglinjen Torsby-Hagfors-Arlanda ska upphandlas och trafikeras. Formellt beslutas detta av Trafikverket våren 2018.

Samordnad busstrafik utifrån resenärens behov, bra möjligheter till dagpendling till och från centralorten

En utökad pendlarparkering håller på att byggas.

Fler gång- och cykelvägar med hög trafiksäkerhet

Under 2017 har projektering av GC-väg mellan Kajsheden och Kilåsen, delen Kajshedkrysset – Gräsmarksvägen och GC-tunnel under järnvägen vid lokstallet, pågått. Gång- och cykelväg längs Olebyvägen ligger och väntar på hur Trafikverket löser markfrågor.

Hög standard på vägar och järnväg

Projekt avseende säkerhets- och kapacitetshöjande åtgärder har påbörjats i samverkan med Trafikverket, Region Värmland, Värmlands Trafik samt Kil, Sunne och Torsby kommuner.

Alla boende i Torsby kommun ska kunna ansluta sig till höghastighetsnät

Kommersiellt erbjudande om fiberanslutning har gått ut från Zitius till stora delar av de områden där ingen fiberförening finns för att ge möjlighet till invånarna att ansluta sig.

4.6.2.2 Samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	Ett bra bemötande och hög tillgänglighet till kommunal service finns hos kontoren i Torsby och Sysseleback	
Hög planberedskap för expansion och nyetableringar	Utvalda strategiska områden finns som ska möjliggöra nyetableringar och expansion	
God offentlig och kommersiell service	En stark dialog finns med offentliga och kommersiella servicenäringar	

Ett bra bemötande och hög tillgänglighet till kommunal service finns hos kontoren i Torsby och Sysseleback

Senaste världskapsutbildningen genomfördes för fyra år sedan, en ny utbildning planeras att bli genomförd under 2018.

Utvalda strategiska områden finns som ska möjliggöra nyetableringar och expansion

Etableringar har möjliggjorts genom planberedskap i t ex Kajshedskrysset där drygt 20 000 m2 detaljplanelagts. Arbetet med fördjupad översiktsplan har påbörjats i samarbete med Branäsgruppen. Lis-planer har upphandlats.

En stark dialog finns med offentliga och kommersiella servicenäringar

SKLs NKI undersökning är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning inom fem myndighetsområden: Brandtillsyn, Bygglov, Markupplåtelse, Miljö- och hälsoskydd och Serveringstillstånd. Torsby får höga poäng inom alla sex serviceområden: information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet.

4.6.2.3 Boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Attraktiva boenden och goda boendemiljöer	Tillgodose behovet av hyresrätter	
Bästa folkhälsan i Värmland	En etablerad familjecentral finns	
	Minskad användning av tobak	
Fortsatt satsning på friskvård	Fortsatt satsning på friskvård	
Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen	Goda möjligheter för fritid- och kulturengagemang, även för icke föreningsaktiva	
God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar	Förbättra tillgängligheten för personer med funktionshinder	
God livskvalitet för alla åldrar	God livskvalité för alla åldrar	
Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans	Det ska finnas ett brett fritids- och kulturutbud	

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Attraktiva tätorts- och gatumiljöer	En bra tätorts- och gatumiljö finns, utifrån alla aspekter	

Tillgodose behovet av hyresrätter

Torsby Bostäder AB har under 2017 byggt hyresrätter och fler kommer att byggas under 2018. Nivån ligger dock något under det som var satt som mål i bostadsförsörjningsprogrammet.

En etablerad familjecentral finns

En enklare version av familjecentral har startats upp. Under hösten 2018 kommer den vara etablerad fullt ut i samarbete med Landstinget.

Minskad användning av tobak

I Torsby kommun har vi målet att våra elever ska ha en tobaksfri skoltid. Målet för andel skrivna avtal "tobaksfriduo" är 100 %, utfallet blev 90 %. Arbetet med att nå 100 % fortsätter även om det kan vara svårt att nå.

Fortsatt satsning på friskvård

Under 2017 har vi haft verksamhet på tre Träffpunkter, Finnskoga-Dalby, Gömmanberg och Torsby bibliotek. Sysslebäcksbadet har under året inbjudit till träning för seniorer i GA-hallen, en verksamhet som man under 2018 kommer att utvecklas och utökas med vattengympa. Dessutom kommer man träna rörelse och balans.

Goda möjligheter för fritid- och kulturengagemang, även för icke föreningsaktiva

Fritidsgårdarna som är en öppen verksamhet har under året haft intressanta och varierande aktiviteter för att locka en så bred målgrupp som möjligt. Kommunens båda badhus är friskvårdsanläggningar som vänt sig till en bred målgrupp. Många ungdomar som inte är föreningsaktiva har tränat på våra gym.

Förbättra tillgängligheten för personer med funktionshinder

Det pågår ett projekt att förbättra tillgängligheten för personer med funktionshinder. En enkätundersökning har gjorts under 2017 för att inventera brister, framtagning av handlingsplan och en workshop kommer genomföras under 2018.

God livskvalité för alla åldrar

På kommunens badanläggningar har det erbjudits ett stort utbud av gruppaktiviteter och kvällssimskola. Kulturavdelningen har breddat utbudet med fokus på barn och unga genom samarbete med Västanå Teater, BUFF Filmfestival. Vi deltog i Artscape 2017 Värmland med tre fasadmålningar i Torsby centrum och lyft fram konsten i det offentliga rummet.

Det ska finnas ett brett fritids- och kulturutbud

Verksamheten på fritidsgårdarna ger ungdomar möjlighet till en meningsfull fritid där man fortlöpande arbetar för att hitta intressanta och varierande aktiviteter. Samarbete sker med föreningar och samfund. På kommunens båda badhus finns friskvårdsanläggningar med välutrustade gym som vänder sig till en bred målgrupp. Genom aktivt stöd till kulturarrangemang och till kulturföreningar har vi nått ett rikt kulturutbud. Avdelningen arrangerar årligen två kulturveckor, en på våren och en på hösten. Detta sker i samarbete med föreningar och studieförbund.

En bra tätorts- och gatumiljö finns, utifrån alla aspekter

För att uppfylla målet utifrån alla aspekter ser vi på människors resvanor och resmönster. Det pågår en utveckling där målet är att skapa en tryggare trafikmiljö, en hög trafiksäkerhet och en minskad miljöpåverkan. Cykeltrafiken och kollektivresandet ska öka och den regionala resan ska utvecklas. Parkeringsutnyttjandet ska optimeras, trafiknät ska knyts samman och bytespunkter ska vara effektiva och humana.

Nyckelord är: Torsbys karaktär, miljöpåverkan, tillgänglighet, trafiksäkerhet, trygghet. Flera trafiksäkerhetsprojekt under 2017 har bland annat varit förbättringar av Biografgatan förbi Kontorsspecialisten och utbyte av plattor på Järnväggsgatan. Upphandling av projektering av 2018 års trafiksäkerhetsprojekt "Nya Torget mellan Biografgatan och Tingshusgatan" har gjorts.

4.6.2.4 Näringslivsklimat

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Torsby kommun är en bra företagskommun	Torsby kommun är en bra företagskommun där företag gör nyetableringar och växer	●
Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt	Ökad besöksnäring	●
Torsby är ett starkt och levande handelscentrum	Arenor och kontaktytor finns för den nya samhällsbilden mellan handeln, fastighetsägare och kommunen	●
Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn	Ökat antal arbetstillfällen genom expansion av befintliga och nystartade företag	●
Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar	Det ska finnas en rådgivning/näringslivsservice med en anpassad kontaktyta till näringslivet	●
Kommunen kan konkurrensutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten	Kommunal verksamhet kan konkurrensutsättas om syftet är att minska kostnaden och/eller att höja kvaliteten	●
Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/ producenter	Möjligöra för lokala leverantörer/producenter att delta i anbudsgivning	◆

Torsby kommun är en bra företagskommun där företag gör nyetableringar och växer

Varje år presenterar Svenskt Näringsliv en ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet är att visa var i landet det är bäst att starta och driva företag. Rankingens innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. 2017 års ranking bygger till två tredjedelar på en enkätundersökning till företagen som genomfördes under perioden januari-april 2017 och ytterligare en tredjedel statistik från SCB och UC. I denna undersökning klättrar Torsby kommun + 28 placeringar. Totalrankingen är nu 128 av Sveriges alla kommuner (år 2016 var rankingen 157).

Ökad besöksnäring

Besöksnäringens statistik (omsättning/gästnätter) visar en fortsatt positiv utveckling. TEM-studien genomförs för 2017 och beräknas klar i mars 2018.

Arenor och kontaktytor finns för den nya samhällsbilden mellan handeln, fastighetsägare och kommunen

BID projektet har lett till en samsyn i utvecklingsarbetet. I december 2017 bildades nya näringslivsföreningen 'Torsby Alltid Tillsammans'. Genom bred samverkan och samfinansiering kring handels- och platsutveckling kan tillgängliga resurser användas på ett effektivare sätt och med gemensamma insatser stärka Torsbys affärsverksamheter och attraktion.

Ökat antal arbetstillfällen genom expansion av befintliga och nystartade företag

2017 har arbetsmarknaden varit inne i en högkonjunktur och inom vissa branscher råder arbetskraftsbrist. Ökningen av arbetstillfällen har varit hög och vad gäller nystart av företag, beräknas att drygt 90 nya företag har startats.

Det ska finnas en rådgivning/näringslivsservice med en anpassad kontaktyta till näringslivet

Under 2017 har nyetableringar och satsningar gjorts inom näringslivet. Nya handelsplatsen "Kajshea" har öppnats. En summering av Länsstyrelsens företagsstöd och Tillväxtverkets Regionala investeringsstöd visar att näringslivet i Torsby fått 18,3 miljoner kronor i stöd under de senaste fyra åren. Det är investeringar som har skapat fler arbetstillfällen, inte bara i det egna företaget utan ofta även hos underleverantörer. Framträdande branscher är verkstadsindustri och besöksnäring.

Kommunal verksamhet kan konkurrensutsättas om syftet är att minska kostnaden och/eller att höja kvalitén

I samband med budgetplaneringen i de olika verksamheterna prövas vilka alternativ som är bäst utifrån kostnadseffektivitet och kvalitet. Tillgången av privata aktörer är en faktor av stor betydelse för konkurrensutsättningen.

Möjligöra för lokala leverantörer/producenter att delta i anbudsgivning

Vi har genom att dela upphandlingarna i flera mindre delar underlättat för mindre

lokala leverantörer att vara med och lämna anbud. När det bl.a. gällde en livsmedelsupphandling för färskt mejeri har vi skrivit avtal med fyra lokala leverantörer. Vid upphandlingar där lokala leverantörer kan tänkas lämna anbud har annonsering gjorts i lokalpress.

4.6.2.5 Kompetens och kvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet	Tillgodose näringsliv och offentlig verksamhet med kompetens	●
	Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet	●
Fortsatt satsning på kompetensutveckling	Etablerade utbildningar inom Komvux, Folkhögskolan och Universitetet	◆
Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige	Torsby är ett starkt varumärke	●
	Medborgare och personal är goda ambassadörer för Torsby kommun	◆

Tillgodose näringsliv och offentlig verksamhet med kompetens

Ett samarbete pågår och regelbundna möten har genomförts mellan Torsby kommuns näringslivsenhet, Industriprogrammet vid Stjerneskolans, samt det lokala företagsnätverket 'Industritekniskt centrum'. Bland annat har samarbetet under 2017 lett till att en truck har köpts in till skolan och lärarna har gått kurs för att kunna ge eleverna truckförare utbildning. Samtliga elever på industriprogrammet har nu möjlighet att ta körkort för truck under studietiden.

Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet

Vad gäller idrottsgymnasiets verksamhet sker utvärdering av kvaliteten 1-2 gånger per år för längd- och skidskytteverksamheten i möten på kommunstyrelsenivå med respektive förbund. Helhetsutvärdering av verksamheten företas även med RF utifrån deras utvärderingscykel. Kommunstyrelsen följer upp gymnasieskolans verksamhet både politiskt och på tjänstmannanivå.

Etablerade utbildningar inom Komvux, Folkhögskolan och Universitetet

Det pågår en dialog med Karlstads universitet om etablering av utbildning i Torsby.

Torsby är ett starkt varumärke

Kommunikations- och marknadsföringsplan är upprättad och uppdateras kontinuerligt. Utvärdering och mätning av de så kallade "usparna" görs med två års intervall av oberoende granskare på det stipulerade geografiska marknadsföringsområdet i Sverige. Mätningar görs även på norska sidan, men det sker med längre tidsintervall.

Medborgare och personal är goda ambassadörer för Torsby kommun

Det har tidigare genomförts värdsutbildning. Utbildningen kommer åter att aktualiseras under 2018 för delar av personalen.

4.6.2.6 Hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling	Minskad klimatpåverkan	

Minskad klimatpåverkan

Arbetet med minskningen av fossila bränslen i kommunens byggnader pågår. Trots att målet med 108 kWh/m² år redan uppnåtts, fortsätter kommunen sin satsning på energieffektiviserande åtgärder. Fritidsavdelningen och kulturavdelningen har under året arbetat med källsortering. Det strävas efter att använda kollektiva transporter när det är möjligt. Kost och städavdelningen har vid livsmedelsupphandlingen ställt kvalitetskrav som genererar mindre miljöpåverkan. På skolmatsedlarna har vi infört en köttfri dag i veckan och i köken arbetas det aktivt med att minska matsvinnet. Miljömärkta kemikalier och utrustning används i stor utsträckning, mycket av den städutrustning som används är av material där kemikalier inte behöver tillföras för att det ska bli rent.

4.6.2.7 Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall	Mål
Antal ton gods skickade från Torsby omlastningscentral	240 000	220 000
Antal resenärer som reser till och från Torsby flygplats	6 680	6 483
Antal nya parkeringsplatser vid järnvägs- och busstationen	0	20
Andel av kommunens hushåll och företag som har möjlighet att ansluta sig till höghastighetsnät (%)	72 %	50%
Nöjd Medborgar-Index - Bemötande, tillgänglighet		90
Utvalda strategiska områden för nyetableringar (0=nej,1=Ja)	1	1
Andel skrivna kontrakt "tobaksfri duo" (%)	90 %	100%
Antal medlemmar på badhusets gym i Torsby	624	700
Antal medlemmar på badhusets gym i Sysseleback	133	120
Fysisk tillgänglighet - samråd med funktionshindersorganisationer, poäng (max=3)	1	2
Antal besökare på Torsby badhus	64 150	65 000
Antal besökare på Sysseleback's badhus	32 130	25 000
Antal föreställningar på Stjärnan	363	350
Öppethållande huvudbiblioteket, timmar/vecka	51	51
Bibliotekets öppethållande (inklusive meröppet) utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka	7	7
Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv	6	5,7

Nyckeltal	Utfall	Mål
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv.	304	300
Lån av böcker kommunala bibliotek, antal/inv	5,7	5,4
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	12,1	11,7
Aktiviteter kommunala bibliotek för barn och unga, antal/1000 inv 0-20 år	44,6	29
Arbetslöshet 18-64 år i kommunen, andel (%) av bef.	7%	5,6%
Handelsindex dagligvaruhandel	149	157
Handelsindex sällanköpsvaruhandel	50	57
Nyregistrerade företag helårsprognos utifrån första halvåret, antal/1000 invånare	4	4,5
Bor och arbetar i kommunen, (%)	85,3%	86%
Egen företagare, antal	836	883
Köp av egentlig verksamhet från privatägda företag, andel (%)	3,5%	3,6%
Företagsklimat enligt tillgängliga oberoende näringslivsundersökningar	78	75
Antalet lokala företag som deltar i upphandling över direktupphandlingsgränsen	6	10
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 1 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	21%	22%
Invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning, andel (%)	4%	4,1%
Ungdomar som studerar på annan studiemedelsberättigad utbildning än högskola 1 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	5,9%	6%
Ungdomar som studerar på högskola/universitet 1 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	22,7%	22,8%
Total minskning av CO2 utsläpp i % inom hemtjänst- och allmänna bilpoolen sen 2014 (%)	17 %	17%
Totalt antal laddare för elbilar i kommunen	10	9
Andel fossila bränslen av den totala förbrukningen i Torsby kommuns byggnader (%)	13 %	8%
Förbrukning antal kWh/m2 i Torsby kommuns byggnader	86	115
Största återvinningscentralens tillgänglighet kväll/helg, timmar/vecka	7	7
Insamlat grovavfall, kg/person	233	185
Andel källsorterat avfall i våra badhus (%)	100 %	100%
Andel ekologiska livsmedel inom kommunens kostavdelning (%)	17 %	20%
Andel miljömärkta kemikalier inom kommunens städavdelning (%)	100 %	100%

4.6.3 Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden totalt redovisar ett underskott på närmare 6,6 mnkr trots att ett bidrag tillfördes i slutet av året. Det har varit svårigheter att genomföra planerade besparingar som behövs för att anpassa verksamheterna till de förutsättningar som fanns innan det stora antalet asylsökande kom. Underskotten återfinns främst inom grundskolan; 2,9 mnkr och gymnasieskolan; 4 mnkr.

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Intäkter	83 699	56 326	27 373	83 980	55 593
Kostnader	-340 521	-306 526	-33 995	-334 662	-300 213
Personalkostnader	-202 703	-180 887	-21 816	-200 272	-176 876
Övriga kostnader	-136 517	-124 593	-11 924	-133 245	-122 173
Kapitalkostnader	-1 300	-1 046	-254	-1 145	-1 164
Driftnetto	-256 821	-250 200	-6 621	-250 682	-244 620

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Förskola och skolbarnomsorg	-71 510	-71 696	186	-66 249	-65 328
Grundskola	-118 521	-115 665	-2 856	-113 642	-111 368
Gymnasieskola	-63 148	-59 193	-3 955	-67 291	-64 147
Kulturskola	-2 999	-3 006	7	-2 844	-2 880
Förvaltningsövergripande BUN	-644	-640	-4	-656	-898
Driftnetto	-256 821	-250 200	-6 621	-250 682	-244 620

Förskola och skolbarnomsorg

Förskola och skolbarnomsorg redovisar ett utfall i nivå med budget. Totala antalet barn har ökat och efterfrågan på förskoleplatser ökar främst i Torsby tätort.

Grundskola

Grundskolan redovisar ett underskott på 2,9 mnkr. Under hösten har planerade åtgärder genomförts för att anpassa till de förutsättningar som fanns innan det stora antalet asylsökande kom. Dock har det inte varit i tillräcklig omfattning. Ett minskat mottagande av asylsökande jämfört mot tidigare år gör att elevantalet vid Holmesskolan och Frykenskolan har stabiliserats.

Torsby kommun uppvisade bra resultat och måluppfyllelse i den nationella jämförelsestatistiken (www.kolada.se).

Gymnasieskola

Gymnasieskolan redovisar ett underskott på närmare 4 mnkr. Inför höstterminen 2017 genomfördes åtgärder som skulle ge besparingar Dock har det inte gett den

effekt som det förväntats under 2017.

Det var ett stort söktryck till Stjerneskolans under 2017 vilket är positivt och bra för framtiden.

Framtiden

En viss inflyttning till tätorten bedöms fortsätta och fler föräldrar kan komma att efterfråga förskoleplats.

Grundskolan har en viktig utmaning i att hålla i de fina resultat som redovisats för år 9. Det ger eleverna möjlighet att genomföra en gymnasieutbildning och stå bra rustade inför arbetslivet.

Gymnasiets stora utmaning är att rekrytera elever till programmen.

4.6.3.1 Samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	Elever vid kommunens skolor ska ha höga meritvärden i jämförelse med rikssnittet och andra kommuner i regionen	
	Barn, elever och föräldrar ska känna sig nöjda med Torsby kommuns förskolor och skolor	
	Attraktiv gymnasieskola både vad det gäller studier och idrott	

Elever vid kommunens skolor ska ha höga meritvärden i jämförelse med rikssnittet och andra kommuner i regionen

2017 redovisar barn- och utbildningsnämnden för årskurs 9 ett genomsnittligt meritvärde 230,3 poäng. Rikssnittet 2017 är 223,5 poäng. Torsby kommun tillhör 25% bästa i landet.

Barn, elever och föräldrar ska känna sig nöjda med Torsby kommuns förskolor och skolor

I Sveriges kommuner och landsting (SKL) årliga rankinglista över Sveriges skolkommuner placerade sig Torsby kommun på 22:a plats. Rankingens visar hur väl Sveriges 290 kommuner lyckas med sitt uppdrag (se SKL:s undersökning Öppna jämförelser-grundskola 2017). I Öppna jämförelser finns förutom studieresultat, frågor om trygghet och arbetsro (hämtas från Skolinspektionens skolenkät). Öppna jämförelser tittar även på socioekonomiska faktorer.

Förskolans brukarenkät visar att vårdnadshavarna är nöjda med förskolorna i Torsby kommun. I resultatet framgår att förskolan uppnår ett genomsnitt på 5,6 poäng av 6,0 möjliga (skala 1-6).

Attraktiv gymnasieskola både vad det gäller studier och idrott

Indikatorer Attraktiv gymnasieskola

- Trivsel på skolan
- Trivsel med dina lärare
- Trivsel med skolans övrig personal
- Skolmiljön
- Matsalen/cafeterian
- Ditt studieupplägg
- Möjligheterna att få extra hjälp och stöd om du behöver det
- Trygghet i klassrummet

Gymnasieskolan redovisar ett snitt på dessa indikatorer 92 %. För trygghet och trivsel är resultatet 93 %

4.6.3.2 Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall	Mål
Genomsnittligt meritvärde pojkar åk 9	211,6	210
Andel gymnasiebehöriga, årskurs 9, vårtermin (%)	83,8 %	100%
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%)	84,2%	100%
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	46,6%	100%
Elever i åk. 9, meritvärde hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	236	225
Barn i förskolan: Jag känner mig trygg i förskolan, positiva svar, andel (%)	91 %	100%
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	88%	95%
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	3	5
Nöjd Medborgar-Index - Förskolan		100
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	90%	100%
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	77%	100%
Nöjd Medborgar-Index - Grundskola		100

Nyckeltal	Utfall	Mål
Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%).	93%	90%
Nöjd Medborgar-Index - Gymnasieskola		90
Andel elever med slutbetyg (%)	82,6%	100%

4.6.4 Socialnämnden

Socialnämnden redovisar totalt ett underskott på 4,7 mnkr.

Ett underskott på 5,9 mnkr redovisas inom individ- och familjeomsorg. Det är verksamheten för mottagandet av ensamkommande barn som står för den största delen av underskottet till följd av nya lägre ersättningar. Även kostnader för institutionsvård har legat på en i relation till budget för hög nivå.

Ett underskott på 1,8 mnkr redovisas under förvaltningsövergripande omsorg som avser kostnader som inte har fördelats ut över de olika verksamheterna; till exempel företagshälsovård, personalpool och teknikinvesteringar.

Inom vård och omsorg redovisas ett överskott på 2,7 mnkr beroende på att behoven för hemtjänsten varit lägre än vad som budgeterats.

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Intäkter	103 500	93 383	10 117	124 710	85 606
Kostnader	-415 219	-400 413	-14 806	-424 889	-377 125
Personalkostnader	-295 880	-297 004	1 124	-300 608	-266 082
Övriga kostnader	-119 273	-103 362	-15 911	-124 229	-110 993
Kapitalkostnader	-66	-47	-19	-53	-50
Driftnetto	-311 719	-307 030	-4 689	-300 180	-291 519

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Vård och omsorg	-175 774	-178 478	2 704	-173 256	-168 417
Handikappomsorg	-66 165	-66 488	323	-63 957	-61 763
Individ- och familjeomsorg	-37 514	-31 620	-5 894	-31 026	-32 472
Förvaltningsövergripande SN	-32 266	-30 444	-1 822	-31 940	-28 868
Driftnetto	-311 719	-307 030	-4 689	-300 180	-291 519

Vård och omsorg

Vård och omsorg redovisar totalt ett överskott på 2,7 mnkr. Där hemtjänsten står för totalt 2 mnkr för 2017. Under året har den tid som utförts minskat. Efter flera år med budgetunderskott på personalsidan inom hemsjukvården har budget 2017 klarats utan att medel tillförts. Vakanser har kunnat lösas inom organisationen

utan större fördyringar. Det är dock kostsamt i längden med vakanser på tjänster eftersom det riskerar att belasta personalen. Totalt redovisas ett mindre överskott på 200 tkr för hemsjukvården. För att förbättra personalförsörjningen inom hemtjänsten har upphandling för städ i enskilda hem gjorts. Numera sköts den av Samhall.

För särskilt boende redovisas ett utfall i nivå med budget. Det har funnits en överkapacitet på särskilda boenden beroende på förändrade behov. På grund av detta har 24 lägenheter avvecklats och en del av dessa har omvandlats till annan boendeform.

Digitaliseringen fortsätter inom vård och omsorg bland annat genom nyckelfria lås och att natt tillsyn med stöd av kamera kan väljas.

Handikappomsorg

Handikappomsorgen redovisar ett överskott på ca 0,3 mnkr som beror på att bemanningen löpande har kunnat anpassas till verksamheterna. Inom några verksamheter blev också behovet av bemanning lägre än vad som budgeterats.

Det har påbörjats ett utvecklingsarbete med genomförandeplaner för att öka delaktigheten för brukarna. Försäkringskassan har ändrat sin tillämpning vid omprövning i enskilda ärenden avseende lagen om assistansersättning vilket lett till ökade kostnader för kommunen.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen redovisar totalt ett underskott på 5,9 mnkr.

Här är det konton för mottagandet av ensamkommande barn som redovisar ett underskott på 4,5 mnkr. Detta till följd av att ersättningar minskat snabbare än vad avvecklingen av boenden har genomförts.

Kostnad för institutionsvård redovisar ett underskott på 1,4 mnkr vid årets slut. En del av dessa kostnader avser ensamkommande barn och ungdomar som placerats på institution eller konsulentstött familj

Förvaltningsövergripande

Förvaltningsövergripande verksamheter redovisar ett resultat som är 1,8 mnkr sämre än budgeterat. Detta har flera orsaker, bland annat högre kostnader för företagshälsovård, högre kostnad för poolverksamheten samt obudgeterade kostnader för teknikutveckling.

Framtiden

Att rekrytera personal med rätt kompetens är en utmaning. Ett fortsatt arbete med projektet "Heltid som norm" ska utveckla arbetsmodeller som ska bibehålla socialnämndens höga frisktal.

4.6.4.1 Infrastruktur/kommunikationer

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Bra IT-infrastruktur	Möjliggöra för socialnämndens brukare att delta i samhällslivet genom bra IT lösningar	

Möjliggöra för socialnämndens brukare att delta i samhällslivet genom bra IT lösningar

För att stödja brukaren att tryggt bo kvar hemma och bibehålla sitt oberoende kan den som blir beviljad trygghetsbesök nattetid välja digital teknik (kamera) i stället för nattpatrull. Ett projekt som slagit väl ut och som övergått till en permanent valbar tjänst för den enskilde.

4.6.4.2 Samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	Att brukare av socialnämndens tjänster ska vara mycket eller ganska nöjda med verksamheten	
	Att tillgängligheten till verksamheten inom socialförvaltningen ska vara hög	

Att brukare av socialnämndens tjänster ska vara mycket eller ganska nöjda med verksamheten

Brukarna som får hemtjänst är mycket nöjda med hjälpen medan de som bor på särskilda boenden är lite mindre nöjda ur ett helhetsperspektiv.

Att tillgängligheten till verksamheten inom socialförvaltningen ska vara hög

Arbete pågår med att implementera möjligheterna att man förutom de kontaktvägar som finns idag även skall erbjuda invånare att ansöka om bistånd via e-tjänst.

4.6.4.3 Boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Bästa folkhälsan i Värmland	Att socialnämndens verksamhet ska erbjuda möjlighet till goda levnadsvillkor för barnfamiljer	
Fortsatt satsning på friskvård	Att socialförvaltningens arbetsplatser ska vara hälsosamma med hög frisknärvaro	
Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen	Att socialnämnden ska verka för att främja barn och ungas möjligheter till positiv utveckling	
God livskvalitet för alla åldrar	Att socialnämndens verksamheter ska kännetecknas av god omsorg, stöd, service och vård	

Att socialnämndens verksamhet ska erbjuda möjlighet till goda levnadsvillkor för barnfamiljer

Familjecentralen arbetar för att i ett tidigt skede nå föräldrar till barn 0-6 år som är i behov av stöd.

Att socialförvaltningens arbetsplatser ska vara hälsosamma med hög frisknärvaro

Bra förebyggande arbete har bidragit till att Socialnämndens verksamheter ligger i Sverigetopp gällande friska medarbetare.

Att socialnämnden ska verka för att främja barn och ungas möjligheter till positiv utveckling

Behov av insatser ska tillgodoses skyndsamt och IFO arbetar med att korta tidsgränserna för utredningar gällande barn- och unga.

Att socialnämndens verksamheter ska kännetecknas av god omsorg, stöd, service och vård

Inom LSS och socialpsykiatrin pågår utvecklingsarbete för att brukarna skall känna sig delaktiga i sin vardag. Hälsö- och sjukvården har fokus på att förbättra kvalitén inom palliativ vård med att utse och utbilda palliativa ombud och att kvalitetssäkra smärtlindring för patienterna med ny metod.

4.6.4.4 Kompetens och kvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Fortsatt satsning på kompetensutveckling	Att socialnämndens personal ska ha kompetens för att möta föränderligheten i uppdragen	

Att socialnämndens personal ska ha kompetens för att möta föränderligheten i uppdragen

Alla medarbetarna har under året deltagit i någon form av fortbildning/utbildning.

4.6.4.5 Hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling	Minskad klimatpåverkan	

Minskad klimatpåverkan

Socialnämnden har satsat på inköp av elcyklar samt konverterat till elbilar som bidragit till minskad miljöpåverkan.

4.6.4.6 Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall	Mål
Antal trygghetskameror inom vård och omsorg	5	5
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	91%	91%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	78%	79%
Antal E-tjänster inom vård och omsorg	0	1
Antal deltaganden från familjecentralen på föräldramöten på förskolor	1	3
Familjecentralens hem- och Facebook sida är uppdaterad (0=Nej,1=Ja)	1	1
Antal vägar till föräldrastödet	8	4
Sjukfrånvaro inom vård och omsorg (%)	4,8 %	5,7%
Sjukfrånvaro inom LSS (%)	4,9 %	3,9%
Sjukfrånvaro inom IFO (%)	7,7 %	7,9%
Andel färdiga utredningar inom 120 dagar från påbörjad till avslutad utredning inom barn- och unga 0-20 år (%)	56 %	100%
Personer i livets slutskede som har validerad smärtskattning (%)	7,5 %	70%
Andel brukare inom LSS och socialpsykiatri som fått genomförandeplanen uppföljd senast var 6:e månad (%)	80 %	75%
Andel medarbetare inom vård och omsorg som har utvecklat sin kompetens i någon form (%)	100%	100%
Andel medarbetare inom LSS och socialpsykiatri som har utvecklat sin kompetens i någon form (%)	100%	100%
Andel medarbetare inom Individ- och familjeomsorgen som har utvecklat sin kompetens i någon form (%)	100%	100%
Antal elbilar inom vård och omsorg	2	2
Antal elcyklar inom vård och omsorg	14	14
Antal elcyklar inom LSS	2	2
Antal elcyklar inom IFO	2	2

4.6.5 Miljö-, bygg- och räddningsnämnden

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden redovisar ett resultat som är ca 560 tkr bättre än budgeterat. Överskottet beror främst på att bygglovsverksamheten redovisar ett överskott på drygt 700 tkr. Detta beror på högre bygglovsintäkter och att en tjänst var vakant under en längre period.

Räddningstjänsten redovisar ett underskott bland annat beroende på höga utbildningskostnader av deltidsbrandmän samt på extra kostnader i samband med att tidigare räddningschefen slutat och att en tillfällig räddningschef tillsatts.

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Intäkter	5 674	5 123	551	6 354	5 486
Kostnader	-24 484	-24 498	14	-25 208	-25 028
Personalkostnader	-17 991	-18 589	598	-18 032	-18 106
Övriga kostnader	-4 982	-4 387	-595	-5 419	-5 351
Kapitalkostnader	-1 511	-1 522	11	-1 757	-1 570
Driftnetto	-18 810	-19 375	565	-18 853	-19 542

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Miljö- och byggförvaltning	-1 671	-2 565	894	-3 265	-3 840
Räddningstjänst	-17 139	-16 810	-329	-15 588	-15 702
Driftnetto	-18 810	-19 375	565	-18 853	-19 542

Miljö- och byggförvaltning

Miljö- och byggförvaltningen redovisar ett överskott på närmare 900 tkr. 700 tkr återfinns inom bygglovsverksamheten som haft höga bygglovsintäkter och en tjänst som var vakant under en längre period under året. Drygt 100 tkr beror på att miljöstrategitjänsten endast varit bemannad till 20 procent och 100 tkr beror på att verksamheterna inom miljö- och hälsoskydd haft en bemanning som varit lägre än budgeterat.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten redovisar ett underskott på drygt 300 tkr beror på kostnader utöver budget i samband med att tidigare räddningschef slutat och en ny tillförordnad räddningschef tillsatts. Räddningstjänsten har också haft kostnader för utbildning av deltidsbrandmän utöver budget. Stor del har ersatts med bidrag från kommunstyrelsen.

Framtiden

Antalet tillsynsobjekt inom miljö- och hälsoskydd har legat på en i stort sett oförändrad nivå inom de flesta områden under flera år. Satsningar inom besöksnäringen kan komma att påverka att antalet tillsynsobjekt inom miljö- och hälsoskydd ökar.

För 2018 och även 2019 bedöms byggnationen vara fortsatt positiv i Torsby kommun och vara på ungefär samma nivå som de senaste två åren.

Inom räddningstjänsten har ett samverkansavtal upprättats med Sunne kommun om att ha en gemensam räddningschef, administratör och brandinspektör. Arbetet fortsätter för bättre arbetsmiljö för räddningstjänstens heltids- och beredskapspersonal.

4.6.5.1 Samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	God service med hög tillgänglighet i hela kommunen	
	Minska antalet bränder och olyckor	

God service med hög tillgänglighet i hela kommunen

Miljö- och byggkontoret genomför varje år sedan 2008 en kundundersökning. Undersökningen handlar om hur sökanden uppfattar miljö- och byggkontorets servicenivå, bemötande och kompetens. Förra undersökningen visar att miljö- och byggkontoret inte riktigt når upp till 95 % kundnöjdhet för perioden, därför är inte målet helt uppnått. Kontoret på brandstationen hålls öppet måndag till fredag kl. 08,00 – 16,00. Ingen speciell telefontid tillämpas.

Minska antalet bränder och olyckor

Antalet insatser som klassats som kommunal räddningstjänst enligt lag om skydd mot olyckor har minskat från 70 st 2016 till 49 st 2017.

4.6.5.2 Boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Attraktiva boenden och goda boendemiljöer	Verka för god byggnadskultur, stads och landskapsmiljö även verka för bevarande av kulturbyggnader/miljöer inom hela kommunen	

Verka för god byggnadskultur, stads och landskapsmiljö även verka för bevarande av kulturbyggnader/miljöer inom hela kommunen

Handläggare håller sig uppdaterade kring byggregler, rådgör och lämnar synpunkter till lösningar vid olika sammanhang kring byggnation, planering och utformning. Chef medverkar i centrumgrupp och i detalj- och översiktsplanering.

4.6.5.3 Hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hållbar utveckling	Minskad klimatpåverkan	

Minskad klimatpåverkan

Kontoret ska verka för att öka antalet resor med el-bil samt kollektivtrafik. Politiskt prioriterade projekt inom miljöbalkens tillsyn för lokala miljömål ska möjliggöras. Miljö- och byggkontoret följer upp energi- och klimatrådgivning till privatpersoner och företag. Miljösamordnaren bistår kommunens olika förvaltningar i arbetet med de lokala miljömålen och svarar även för vissa övergripande naturvårdsfrågor.

4.6.5.4 Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall	Mål
Dagar per handläggning Plan- och bygglagen	19	25
Dagar per handläggning Miljöbalken	6	20
Kundnöjdhet Miljö- och byggförvaltningen (%)	93%	95%
Dagar per handläggning Lagen om skydd mot olyckor		15
Dagar per handläggning Lag om brandfarliga och explosiva varor		15
Utvecklade bränder i byggnad, antal/1000 inv	0,17	1,1
Personer utbildade i att förebygga/hantera bränder eller andra olyckor, antal/1000 inv	37	53
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	14,5	15
Antal kollektivtrafikresor Miljö- och byggförvaltningen	mäts under 2018	
Andel tjänsteresor med elbil Miljö- och byggförvaltningen (%)	mäts under 2018	

4.6.6 Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på ca 50 tkr. Att ett överskott kunde redovisas beror på att nämnden fick ersättning för administrativa kostnader för ensamkommande barn.

	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse	Utfall 2016	Utfall 2015
Intäkter	2 114	1 942	172	4 250	1 686
Kostnader	-4 116	-3 992	-124	-5 693	-3 190
Personalkostnader	-3 884	-3 728	-156	-5 336	-2 968
Övriga kostnader	-232	-264	32	-357	-222
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
Driftnetto	-2 002	-2 050	48	-1 443	-1 504

Framtid

Bedömningen är att antal ärenden avseende ensamkommande kommer att minska under 2018.

Det är allt svårare att rekrytera gode män.

4.6.6.1 Samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	Ett professionellt bemötande med hög tillgänglighet.	

Ett professionellt bemötande med hög tillgänglighet.

Personalen innehar en hög kompetens och finns som stöd för ställföreträdare och huvudmän. Det har varit möjligt att ta emot besök både i Sysseleback och i Torsby.

4.6.6.2 Boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Måluppfyllelse
God livskvalitet för alla åldrar	Inga rättsförluster för personer med ställföreträdare.	

Inga rättsförluster för personer med ställföreträdare.

Genom regelbundna kontroller i olika ärenden har överförmyndarnämnden minimerat risken för oegentligheter för alla med ställföreträdare. Det finns en rad olika kontrollmöjligheter. Nämnden har valt att kontrollera att alla årsräkningar som inkommit i tid ska vara granskade före 1/7. Genom tidig och säker granskning kan fel och brister upptäckas och åtgärdas i tid.

4.6.6.3 Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall	Mål
Överförmyndarnämnden färdiggranskade årsräkningar till 1/7 (%)	100 %	100%
Överförmyndarnämnden påbörjade handläggningar inom fem dagar (%)	85 %	90%

4.7 Driftsredovisning

4.7.1 Jämförelse av nettoutfall mot nettobudget och prognos

Jämförelse nettoutfall mot nettobudget

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2017-12-31	Budget 2017-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 455	-1 600	145	9,1
Kommunstyrelsen	-136 412	-137 655	1 243	0,9
Barn- och utbildningsnämnden	-256 821	-250 200	-6 621	-2,6
Socialnämnden	-311 719	-307 030	-4 689	-1,5
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-18 810	-19 375	565	2,9
Valnämnden	-9	-50	41	81,2
Överförmyndarnämnden	-2 002	-2 050	48	2,3
Totalt	-727 230	-717 960	-9 270	-1,3

Förklaring av kolumnen avvikelse: Vid plustecken är resultatet lägre än budgeterat och vid minustecken är resultatet högre än budgeterat.

Jämförelse nettoutfall mot prognos

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2017-12-31	Prognos 2017-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 455	-1 600	145	9,1
Kommunstyrelsen	-136 412	-136 554	142	0,1
Barn- och utbildningsnämnden	-256 821	-262 200	5 379	2,1
Socialnämnden	-311 719	-313 030	1 311	0,4
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-18 810	-19 175	365	1,9
Valnämnden	-9	-50	41	81,2
Överförmyndarnämnden	-2 002	-2 250	248	11,0
Totalt	-727 230	-734 859	7 629	1,0

Förklaring av kolumnen avvikelse: Vid plustecken är resultatet lägre än prognos och vid minustecken är resultatet högre än prognos.

För 2017 var kommunstyrelsen och nämndernas driftnetto budgeterat till 718 mnkr. I samband med delårsbokslutet per 2017-08-31 har alla nämnder och kommunstyrelsen lämnat en helårsprognos i förhållande till beslutad budget. Prognostiserat driftnetto för helår var 734,9 mnkr, en nettokostnadsökning med ca 16,9 mnkr.

Den största förändringen mellan budget och prognos återfanns under barn- och utbildningsnämnden: Det som låg till grund för prognosen var att det har varit svårigheter att genomföra planerade besparingar som behövts för att anpassa verksamheterna till de förutsättningar som fanns innan det stora antalet

asylsökande kom. Att avvikelserna blev 5,4 mnkr lägre vid årets slut beror på att ett bidrag tillförts på 7 mnkr. Det har finansierats av den intäktsökning som kommunen haft under 2017 beroende på ett tillfälligt ökat invånarantal.

Socialnämndens redovisade resultat för helår blev 1,3 mnkr bättre än vad som prognostiserades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Även socialnämnden tillfördes ett bidrag som finansierades av den intäktsökning som kommunen haft under 2017 beroende på ett tillfälligt ökat invånarantal.

Vid en jämförelse av utfall gentemot budget och prognos så kan följande ses.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott gentemot budget på 1,2 mnkr och ett resultat nära prognos för helår. Ett överskott har redovisats på fastighetsförsäljning och skogsförvaltning. Detta överskott har kompenserat det underskott som redovisas inom fritidsavdelningen. Övriga avdelningar inom kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är något bättre än budget.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott mot budget på 6,6 mnkr som är 5,4 mnkr bättre än prognosen. Att ett så pass högt underskott prognostiserades för helår var att det bedömdes att genomförda besparingar inte skulle hinna få effekt i tillräcklig omfattning till årets slut. Då ett bidrag tillfördes vid årets slut så dämpades detta underskott.

Socialnämnden redovisar ett underskott på 4,7 mnkr gentemot budget som är 1,3 mnkr bättre än prognos. En stor utmaning under året har varit att de avvecklingar som har gjorts av boenden för ensamkommande barn inte helt stämt överens med de planer man haft för dessa verksamheter. Dessutom har bidraget från staten för dessa verksamheter minskat avsevärt från och med 1 juli 2017. Även kostnader för institutionsvård har legat på en hög nivå. Då bidrag tillfördes vid årets slut minskades underskottet och blev bättre än prognos, dock sämre än budget.

Miljö-, bygg och räddningsnämnden redovisar ett överskott gentemot både budget och prognos. Överskottet inom miljö- och byggförvaltningen berodde på högre bygglovsintäkter än budget och på en vakant tjänst. Överskottet minskas då räddningstjänsten haft kostnader utöver budget för bland annat avgångsvederlag, kostnader för en tillfällig räddningschef samt kostnader för utbildning av deltidsbrandmän.

De kostnader som kommunstyrelsen och nämnderna haft för flyktingmottagande har täckts av det tillfälliga statsbidrag som kommunen erhållit. Dessutom har barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden, som nämnts ovan, fått bidrag av den intäktsökningen som kommunen haft under 2017 beroende på ett tillfälligt ökat invånarantal.

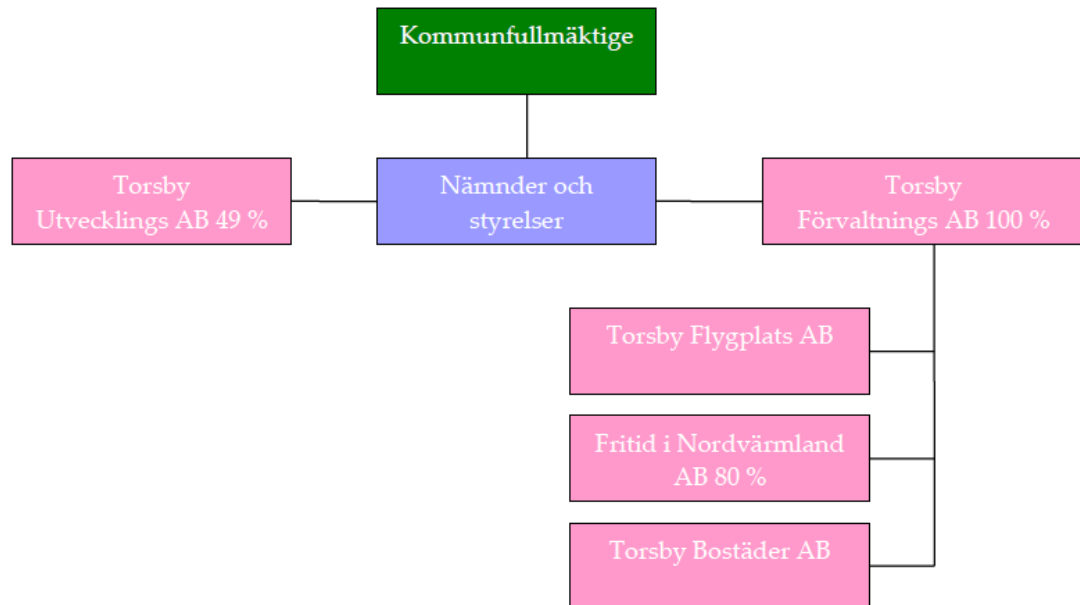
4.7.2 Analys av nettokostnadsutveckling

Analys av nettokostnadsutveckling

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2017-12-31	Nettoutfall 2016-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 455,0	-1 381	-74	-5,4
Kommunstyrelsen	-136 412	-128 917	-7 495	-5,8
Barn- och utbildningsnämnden	-256 821	-250 682	-6 139	-2,4
Socialnämnden	-311 719	-300 180	-11 539	-3,8
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-18 810	-18 853	43	0,2
Valnämnden	-9	-10	1	8,7
Överförmyndarnämnden	-2 002	-1 443	-559	-38,7
Nettokostnadsutveckling totalt	-727 230	-701 467	-25 762	-3,7

För 2017 var kommunstyrelsen och nämndernas driftnetto utfall 727,2 mnkr. Det är en ökning med 25,8 mnkr och motsvarar en procentuell ökning med 3,7 %.

4.8 Koncernens bolag

I koncernen Torsby kommun ingår de företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över, genom att kommunen äger minst 20 procent av bolaget. Bolag i koncernen där kommunen äger 100 procent är Torsby Förvaltnings AB med dotterbolagen Torsby Flygplats AB och Torsby Bostäder AB. Torsby Förvaltnings AB äger också Fritid i Nordvärmland AB till 80,3 procent. Torsby Utveckling AB ägs till 49 procent av kommunen. Alla bolag har kalenderår som redovisningsår. Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 22,8 mnkr. 2016 var resultatet 16,3 mnkr. Samtliga av de bolag som ingår i koncernen redovisade minusresultat.

Torsby Förvaltnings AB

Torsby Förvaltnings AB är moderbolag i bolagskoncernen som ägs av Torsby kommun. Bolagets uppgift är att äga och förvalta aktierna i dotterbolagen, Torsby Flygplats AB, Torsby Bostäder AB och Fritid i Nordvärmland AB. Bolaget bedriver ingen verksamhet utöver förvaltning av kapital och redovisade ett resultat på -15 tkr (-13 tkr 2016).

Torsby Bostäder AB

Torsby Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag med huvuduppgift att förvalta bostäder och lokaler, erbjuda bra och trygg boendemiljö och god service till lägsta kostnad för hyresgästen. Bolaget hade 21 anställda 2017. Torsby Bostäder AB redovisade 2017 ett positivt resultat på 3,6 mnkr (-1,8 mnkr 2016) och hade en bra uthyrningsgrad hela året.

Torsby Bostäder AB har under året färdigställt den första etappen nybyggnation i kvarteret Enen i Torsby. Etapp 2 i samma kvarter påbörjades i april 2017. Konzeptet är detsamma som i etapp 1 och investeringsutgiften är även för denna etapp beräknad till 26 mnkr efter avdrag för förväntat investeringsbidrag.

Inflyttning beräknas kunna ske i mars 2018 och vid slutet av året var hyreskontrakt tecknade för samtliga nya lägenheter.

Under året har en extern fastighetsvärderare gjort en marknadsvärdering av bolagets samtliga fastigheter. Värderingen visar att det samlade marknadsvärdet överstiger det bokförda värdet på fastigheterna. Emellertid visade värderingen också att nybyggnationerna i kvarteret Enen bedöms ha ett marknadsvärde som understiger produktionskostnaden. I enlighet med gällande redovisningsregelverk har bolaget därför i samband med bokslutet gjort en nedskrivning på 6 mnkr vilket påverkar årets resultat.

Torsby kommun och Torsby Bostäder har under året förhandlat om ett övertagande och förvärv av cirka 20 av kommunens fastigheter. Avtalet undertecknades i december med tillträdesdatum 1 juli 2018.

Uthyrningsgraden har varit god. I genomsnitt har det funnits 11 lediga lägenheter.

Torsby Flygplats AB

Torsby Flygplats AB driver flygplatsen i Torsby. Genom ett arrendeavtal hyr bolaget hela anläggningen av Torsby kommun. Bolaget har åtta anställda. Torsby Flygplats AB redovisade för 2017 ett resultat på 8 tkr (-12 tkr 2016). Bolaget fick ett ägarbidrag på 1,8 mnkr från Torsby kommun. Linjetrafiken Torsby–Hagfors–Arlanda hade under året 6 711 passagerare, vilket var en ökning med 3,5 procent jämfört med 2016. Utöver flyglinjetrafik förekommer även chartertrafik och taxiflyg på flygplatsen.

Flygplatsen i Torsby har av regeringen klassificerats som en regionalt strategisk flygplats som ska erhålla årligt statligt driftstöd. Trafiken på sträckan Torsby–Arlanda är upphandlad i två år fram till och med 2017-10-24 med en option om förlängning av avtalet med ytterligare två år. Villkoret för att trafiken skulle förlängas med två år fram till och med oktober 2019 var att antalet resenärer på linjen ökade stabilt och markant under åren 2014-2017. I december 2016 meddelade Trafikverket att optionen om förlängning av avtalet skulle aktiveras.

Trafikverkets arbete med upphandling av flygtrafik efter 2019 har redan påbörjats. Under hösten 2017 presenterades Trafikverkets utredning där Torsby flygplats föreslås ha trafikplikt även under perioden 2019-2024. Det formella förslaget har ännu inte beslutats av Trafikverkets styrelse. Upphandlingen av trafiken på flyglinjen är tänkt att genomföras under 2018.

Arbetet med att marknadsföra flyglinjen tillsammans med Torsby och Hagfors kommuner och operatören på flyglinjen har fortgått under året.

Torsby kommunfullmäktige beslutade under 2017 att verksamheten vid flygplatsen ska överföras till Torsbykommun i förvaltningsform. Arbetet med att göra de förändringar som krävs för detta har påbörjats.

Fritid i Nordvärmland AB

Fritid i Nordvärmland AB har i uppgift att förvalta och utveckla skidtunneln i

Torsby. Torsby Ski Tunnel har sedan invigningen 2006 lockat cirka 380 000 skidåkare. Sedan 1 januari 2009 är det Torsby kommun som driver skidtunneln. Från 2012 har Torsby kommun hyrt hela anläggningen, både skidtunnel och arenadel. Bolaget har inte haft någon anställd under året.

Fritid i Nordvärmland AB redovisade 2017 ett resultat på 49 tkr (0 kr 2016). Torsby kommuns andel av resultatet var 39 tkr (0 kr 2016).

Under 2017 har bolaget fått bekosta visst underhåll i skidtunnelbyggnaden. Eftersom anläggningen nu är över tio år gammal kommer mer underhåll framöver att behöva genomföras för att bibehålla funktionen.

Torsby kommunfullmäktige beslutade i december 2017 att Torsby kommun skulle köpa fastigheten Vasserud 3:35 på vilken skidtunneln är byggd. Köpet slutfördes 29 december 2017.

Torsby kommun äger 80,3 procent av rösterna i bolaget via Torsby Förvaltnings AB.

Torsby Utvecklings AB

Torsby Utveckling AB (Tuab) ägs till 49 procent av kommunen och till 51 procent av olika lokala företagsorganisationer. Bolaget bedriver affärsutveckling och utbildning av näringsidkare. Bolaget hade under året tre anställda.

Torsby Utvecklings AB redovisade ett underskott på -41 tkr (-16 tkr 2016) varav -20 tkr var Torsby kommuns andel (-8 tkr 2016).

Kommunkoncernens minoritetsägande

I följande bolag som också ingår i kommunkoncernen äger Torsby kommun mindre än 20 procent, och de ingår därför inte i den sammanställda redovisningen.

- Kommuninvest ekonomisk förening
- Värmlandstrafik AB
- Näckåns El AB

4.9 Finansiell analys

Resultatet för 2017 var 17 269 tkr (17 154 tkr år 2016). Det budgeterade resultatet för 2017 var 14 540 tkr. Kommunen klarade därmed budgetmålet.

Lägre finansiella kostnader på grund av låg ränta, bättre cash flow på grund av extra bidrag från staten samt lägre pensionsutbetalningar bidrog till ett positivt resultat. Generella statsbidragen (ej inräknat extra bidrag för flyktingmottagande) var ca 15 mnkr högre beroende på ett tillfälligt ökat invånarantal. Underskottet från driften täcks tack vare att överskott redovisas för de finansiella posterna och det generella statsbidrag.

Av det extra statsbidraget på 18,3 mnkr avsåg ca 17,3 bidrag för flyktingmottagande och närmare 1 mnkr bidrag för ensamkommande unga. Det har täckt de extra kostnader som kommunen har haft för flyktingmottagande och för ensamkommande unga. Den tillfälliga intäktsökningen beroende på tillfälligt ökat invånarantal har täckt extra kostnader som kommunen haft för att återställa verksamheter till de förutsättningarna innan det stora antalet asylsökande kom.

Årets resultat innebär att kommunen även 2017 uppfyllde det lagstadgade balanskravet där de löpande intäkterna ska vara större än de löpande kostnaderna.

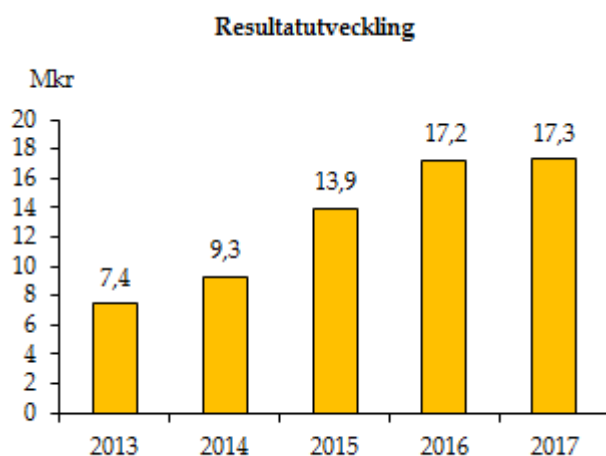
Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 761 677 tkr vilket var 39 637 tkr högre än budgeterat. Att avvikelsen är så stor beror på att det totalt delats ut 33 628 tkr för att täcka tillfälliga kostnader för flyktingmottagande i kommunstyrelsen och nämnder.

Utan detta är avvikelsen 6 009 tkr sämre än budget. Nämndernas driftnetto var 9 270 tkr sämre än budgeterat.

4.9.1 Årets resultat

Det redovisade resultatet för 2017 innebar ett överskott på 17,3 mnkr. 2016 var resultatet 17,2 mnkr. Därmed kan kommunen för sextonde året i rad redovisa ett plusresultat. När man bedömer om kommunen har uppfyllt det lagstadgade balanskravet måste man ta hänsyn till de poster som inte får räknas in vid bedömningen. Dessa poster är till exempel reavinster eller reaförluster vid försäljning av fastigheter.

Årets resultat enligt resultaträkningen	17 269
reducering av samtliga realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-1 192
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	16 077
Balanskravsresultat	16 077

4.9.2 Känslighetsanalys

(mkr)	Resultat påverkan
Löneökning med 1%	-6,7
10 heltidstjänster	+/-4,8
Ökad upplåning med 10 mkr	-0,2
Ränteförändring med 1%	+/-1
Ändring av generella statsbidrag med 1%*	+/- 2,3
Förändring av kommun skatt med 1 kr	+/-23,4

*Extra statsbidrag för flyktningmottagande som kommunen mottagit är inte medräknat.

4.9.3 Finansnetto

Finansnettot är skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Under 2017 har det allmänna ränteläget varit relativt låg. Snittränta i vår portfölj var 1,40 procent att jämföras med snitträntan 2016 som var 1,67 procent.

Den totala låneskulden uppgick vid årets slut till 361 mkr, vilket var samma nivå som 2016.

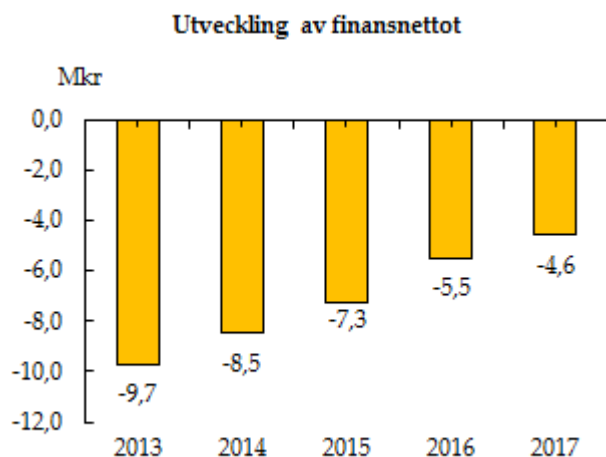
Marknadens bedömning är att räntan kommer att ligga på en fortsatt låg nivå. I december var styrräntan -0,50 procent och prognosen är att räntan i långsam takt kommer att börja höjas under mitten av 2018.

Finansnettot var i likhet med tidigare år negativt, - 4,6 mkr. Räntekostnaden på anläggningslånen var 5,4 mkr (6,5 mkr 2016). Det är de lägre räntor som gjort att räntekostnader sjunkit jämfört med 2016.

Medlemskapet i Kommuninvest säkrar kommunens tillgång på lån till marknadsmässiga räntor.

I de finansiella kostnaderna ingår även den finansiella delen av kommunens pensionsavsättningar. Räntekostnaden för pensionsavsättningarna uppgick till

86 tkr (47 tkr 2016).

4.9.4 Skatter och bidrag

Årets skatteintäkter uppgick till sammanlagt 498 mnkr (483 mnkr 2016). Bidragen för 2017 var sammanlagt 284 mnkr (266 mnkr 2016), varav 18,3 mnkr (30 mnkr 2016) avser tillfälligt statsbidrag för flyktingmottagande och bidrag för unga ensamkommande, ca 15 mnkr avser en tillfällig intäktsökning beroende på ett ökat invånarantal.

Skatter och bidrag inklusive finansnetto var 778,9 mnkr 2017, vilket är en ökning med 4,5 % mot 2016 då summan var 745,5 mnkr.

4.9.5 Verksamhetens nettokostnad

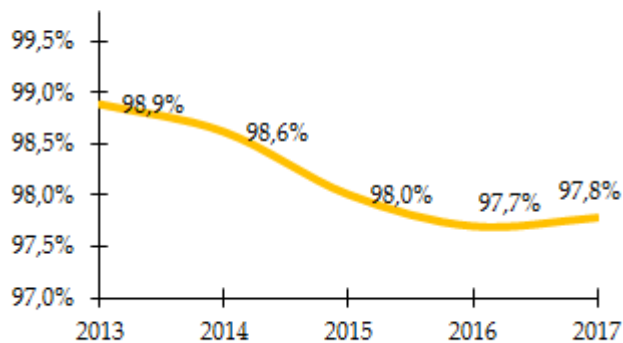
Verksamhetens nettokostnader var 761,7 mnkr 2017, vilket var 39,6 mnkr högre än budgeterat. 2016 uppgick nettokostnaderna till 728,3 mnkr. Därmed ökade nettokostnaderna med 4,6 procent under året.

Att verksamhetens nettokostnader är såpass höga jämfört mot budget beror på de kostnader som har funnits för flyktingmottagande. Under både 2016 och 2017 delades bidrag ut på ca 30 mnkr per år.

Kostnader för flyktingmottagande har täckts av sökta bidrag och det tillfälliga bidrag för flyktingmottagande som Torsby kommun erhållit.

En betydande faktor för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna och finansnettot utvecklas i förhållande till skatter och bidrag. Denna relation, nettokostnadsandelen, visar hur stor del av skatter och bidrag som går till den löpande verksamheten.

Nettokostnadsandel

4.9.6 Pensioner

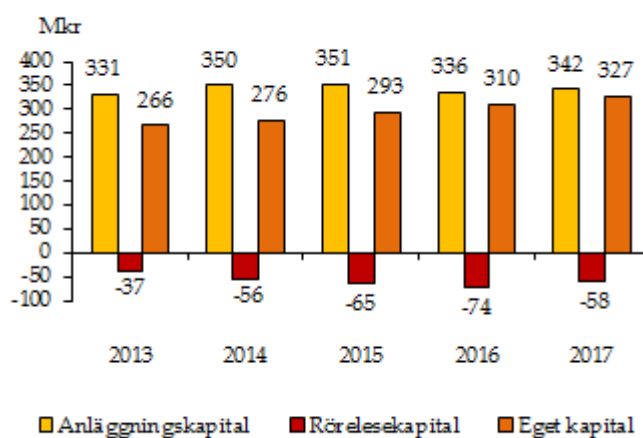
De pensionskostnader som bokförts under året är bland annat följande:

- Ålderspension är cirka 5 procent av utbetalda löner. Kostnaden bokförs på den verksamhet där den anställdes lön bokförs. Denna kostnad uppgick 2017 till 22,1 mnkr. Här tillkommer en löneskatt på 24,26 procent (5,4 mnkr).
- Under året har kommunen även betalat en försäkringspremie på 2,8 mnkr för pensioner. Denna försäkring har tecknats för att trygga kommunens förmåga att betala sin pensionsskuld.
- Faktiska pensioner som utbetalats till tidigare anställd personal uppgick till 15,1 mnkr. Löneskatten för dessa uppgick till 3,7 mnkr. Av detta avser 14,8 mnkr pension och 3,6 mnkr löneskatt för den ansvarsförbindelse som redovisas utanför balansräkningen.
- Pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 redovisas sedan 1998 utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Beloppet uppgick vid årets slut till 331 mnkr inklusive löneskatt.

4.9.7 Eget kapital

I det egna kapitalet ingår kommunens anläggningskapital och rörelsekapital. Det egna kapitalet är skillnaden mellan kommunens tillgångar och skulder. Vid årets slut uppgick det egna kapitalet till 327,4 mnkr, en ökning med 17 mnkr som är årets resultat.

Utveckling eget kapital

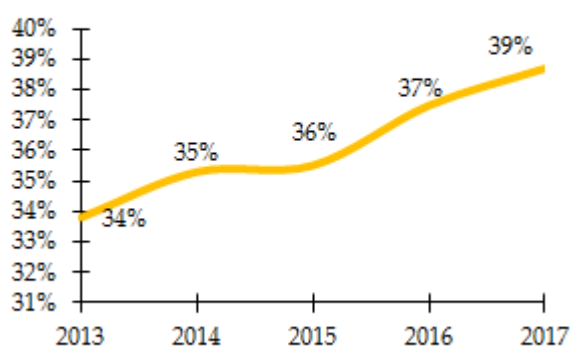

4.9.8 Soliditet

2017 uppgick soliditeten till 39 procent. Soliditet på 39 procent betyder att kommunens tillgångar till 39 procent är finansierade med egna medel och 61 procent har finansierats genom lån. Ökningen från 2016 beror på att inga nya lån har tagits och att vi finansierat våra investeringar med egna medel.

Pensioner som intjänats före 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Dessa räknas därför inte in i soliditeten. Skulle denna skuld redovisas i balansräkningen skulle kommunen ha en negativ soliditet, det vill säga mindre än noll och ett tecken på att vi äger mindre än vi är skyldiga.

Utveckling av soliditeten

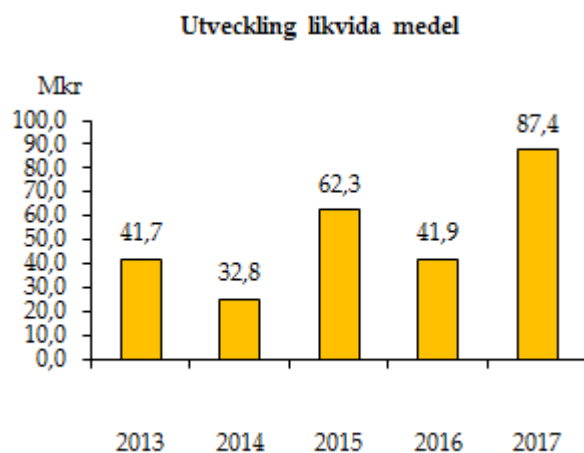

4.9.9 Likvida medel

De likvida medlen är pengar som kommunen snabbt kan ta i anspråk, det vill säga kassa och bankmedel. Vid årets slut uppgick de likvida medlen till 87 mnkr vilket var 45,4 mnkr högre än 2016. Att de likvida medlen är så pass höga beror dels på

tillfälligt bidrag för flyktingmottagande, fordran på Migrationsverket som utbetalats samt att investeringstakten legat på en relativt låg nivå under flera år.

Rörelsekapitalet, som är skillnaden mellan omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar och likvida medel) och kortfristiga skulder, minskade 2017 från –26 mnkr till –15 mnkr. Ett negativt rörelsekapitalbetyder att kommunenens likvida medel inte räcker till att betala alla kortfristiga skulder.

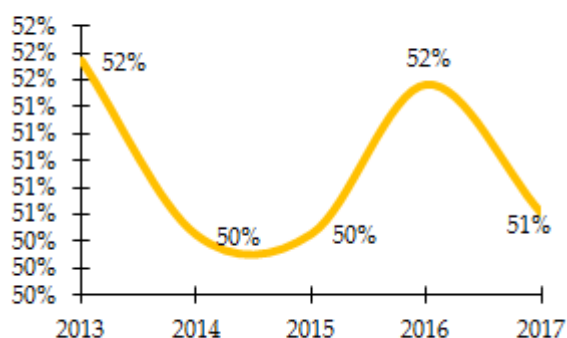
4.9.10 Finansieringsgrad

Vid bokslutet uppgick skulden på kommunens anläggningslån till 361,4 mkr, vilket var i samma nivå som föregående år. Årets investeringar har finansierats med egna medel och kommunen har inte amorterat på sina lån under året.

Diagrammet nedan visar lånefinansieringsgraden, som är relationen mellan den totala långfristiga låneskulden och summan av anläggningstillgångar och visar hur stor del av kommunens anläggningar som har finansierats med lån och hur stor del som är finansierat med egna medel. En sjunkande procentsats visar att en lägre andel finansieras med lån och en större andel med egna medel.

Att lånefinansieringsgraden är lägre jämfört med 2016 beror på att investeringarna har varit något högre under 2017. Att investeringstakten har varit låg tidigare år återspeglas i de likvida medel, som är höga per 31 december 2017.

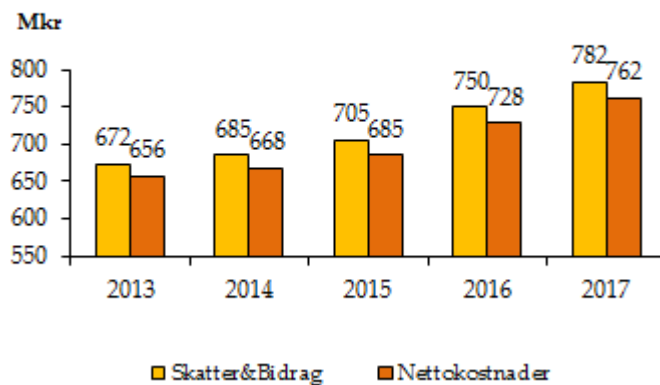
Lånefinansieringsgrad

4.9.11 Utveckling av nettokostnader

Nettokostnaden är skillnaden mellan intäkter och kostnader. Ökningen av nettokostnaden ska helst inte vara större än ökningen av skatte- och bidragsintäkter, för att kommunen inte ska riskera att få underskott i sina verksamheter. Diagrammet nedan visar utvecklingen av nettokostnader och skatte- och bidragsintäkter.

Utveckling av nettokostnad & skatte- och bidragsintäkter

4.9.12 Investeringsredovisning

Nämnd (tkr)	Total budget	Redovisat 2017-12-31	Avvikelse	(%)	Redovisat 2016-12-31
Kommunstyrelsen	-72 583	-58 690	13 892	80,9%	-23 502
Barn- och utbildningsnämnden	-2 291	-617	1 673	26,9%	-570
Socialnämnden	-456	0	456	0,0%	-146
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-2 533	-562	1 970	22,2%	-150
Summa investeringar totalt	-77 862	-59 870	17 991	76,9%	-24 368

Den totala investeringsbudgeten är på närmare 78 mnkr och största delen av den ryms inom tekniska avdelningen; 68 mnkr.

Under året finns några större investeringar; övertagande av skidtunneln på 20,7 mnkr och övertagande av Branäs VA-anläggning på 13 mnkr. Det finns ett pågående arbete med att bygga nytt vattenverk och nya råvattenledningar i Branäs.

En ombyggnad/anpassning för turistbyrån av lokal "Hörnet" har gjorts för 1,7 mnkr under året.

En renovering av "vita huset" vid Holmesskolan har gjorts för 1,2 mnkr.

4.10 Kommunens personal

Antal medarbetare och åldersstruktur

2 659 personer har under 2017 haft någon form av anställning i kommunen. Deras utförda timmar motsvarar ca 1 258 heltidsanställningar.

Kommunen har 1 149 personer som innehar tillsvidareanställningar 2017.

Antal årsarbetare*

Förvaltning	Antal			
	2014	2015	2016	2017
Kommunstyrelsen	281,1	270,9	271,4	305,6
Barn- och utbildningsnämnden	360,1	366,6	405,7	395,7
Socialnämnden	502,5	530,4	570,9	543,5
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	16,6	15,8	15,2	11,8
Överförmyndarnämnden	1,5	1,4	2,1	2,1
Summa	1 161,8	1 185,1	1 265,3	1 258,7

**Årsarbetare anger hur många anställda kommunen skulle haft om den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade och antalet timmar för timavlönade summerats till heltidsanställningar*

Vi kan notera att antalet årsarbetare fortfarande ligger på en hög nivå.

När jämförelse gjordes i föregående års bokslut per 2016-12-31 kunde en stor ökning av antalet årsarbetare ses 2016 jämfört mot 2015. Det var en ökning på 39 för barn- och utbildningsnämnden och 40,5 för socialnämnden. Det kan ses i tabell ovan.

Att ökningen var så stor under 2016 beror främst på det stora antal flyktingar om vi tog emot i vår kommun. Detta gjorde att vi utökade personalen både, inom socialnämnden och inom barn- och utbildningsnämnden. Då nu flyktingströmmen vänt och kommunen totalt minskat med ca 270 personer bör antalet årsarbetare åter minska till en mera normal nivå. Att så inte skett beror på att siffrorna ovan är ett årsgenomsnitt. I slutet på 2018 bör vi dock vara på samma nivå som innan migrationen, dvs på 2014 års nivå.

Den ökning av årsarbetare på kommunstyrelsen som redovisas beror på de extra tjänster som tillsatts genom arbetsmarknadsavdelningen. Det är tillfälliga tjänster med syftet att få en bra integration av de nyanlända som kommit till Torsby kommun.

Två tjänster har också flyttats från miljö-, bygg- och räddningsnämnden till kommunstyrelsen vilket då också ger en ökning respektive minskning på dessa förvaltningar.

Antal tillsvidareanställda per förvaltning och ålder

Förvaltning	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	Summa
Kommunstyrelsen	11	25	63	75	57	231
Barn- och utbildningsnämnden	13	57	83	117	72	342
Socialnämnden	41	86	143	179	112	561
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	3	4	4	2	13
Överförmyndarnämnden	0	0	2	0	0	2
Summa	65	171	295	375	243	1 149

Kommentar: För 2017 är totalen 1 149 st (varav 1 075 st tillsvidare hel/deltid och 74 st vilande). Det är en minskning av antalet anställda från 2016 med 8 personer (2016 var antalet tillsvidare anställda 1 157st)

Medelåldern bland Torsby kommuns tillsvidareanställda är 49 år. Den "äldsta" personalgruppen finns inom Kommunstyrelsen förvaltningen och Barn- och utbildningsnämnden där medelåldern är 50 år för båda förvaltningarna.

Kommentar: Ca 54 procent av kommunens anställda är 50 år eller över. Den höga medelåldern medför att behovet av att rekrytera nyanställda kommer att vara högt de närmaste tio åren. Speciellt Socialnämnden samt Barn och utbildningsnämnden har stor andel anställda över 50 år (Barn- och utbildningsnämnden ca 55 %, Socialnämnden ca 52%).

Det medför att konkurrensen om den arbetskraft som kommer att efterfrågas är stor i hela landet. Kommunen kommer därför att behöva arbeta aktivt med bland annat marknadsföring och att göra kommunen till en attraktiv arbetsgivare, i syfte att göra arbeten inom kommunen attraktiva samt öka medvetenheten om vilka jobb som kommunen kan erbjuda.

Prognos pensionsavgångar per förvaltning

Förvaltning	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunstyrelsen	3	7	6	3	12	22
Barn- och utbildningsnämnden	11	8	11	19	8	11
Socialnämnden	11	14	21	14	16	20
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	0	0	0	1	1
Totalt	25	29	38	36	37	54

Könsfördelning och sysselsättningsgrad

Av de tillsvidareanställda är ca 82 % kvinnor och 18 % män. Allra mest kvinnodominerad är omsorgsförvaltningen där 91,6 % av de tillsvidareanställda är kvinnor.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen är 90,2 %. Lägst sysselsättningsgrad har kvinnor inom socialförvaltningen med 85,1 % (Överförmyndarnämnden 67,5 %, omfattar enbart två tjänster). Högst är den bland män i Miljö-/Bygg- och Räddningsförvaltningen samt med 100 %, tätt följt av män i Kommunstyrelsens förvaltning med 99 %.

Av kommunens totalt 1 157 tillsvidareanställda arbetar 400 personer deltid, vilket motsvarar 34,8 %. Av dessa återfinns 308 stycken inom socialförvaltningen. Det är stor kvinnodominans inom deltid, 92,3 % av deltidsanställningarna utgörs av kvinnor.

Lön

Medellönen (heltid) för tillsvidareanställda kvinnor är 28 316 kr/månad.

Motsvarande för männen är 30 951 kr/månad. Räknat utifrån ett heltidsmått utgör kvinnornas lön 91,48 % av männens.

Medellön per förvaltning och kön

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Barn och utbildningsförvaltning	30 805	34 845	31 526
Kommunstyrelsens förvaltning	27 853	30 691	28 958
Miljö-, bygg och räddningsförvaltning	35 655	33 586	34 541
Socialförvaltning	26 998	26 005	26 915
Överförmyndarförvaltning	28 100	-	28 100
Totalt	28 316	30 951	28 786

Medianlön per förvaltning

Förvaltning	Median kvinnor	Median män	Median samtliga
Barn och utbildningsförvaltning	30 950	35 500	31 825
Kommunstyrelsens förvaltning	25 215	26 700	26 100
Miljö-, bygg och räddningsförvaltning	34 300	33 700	34 000
Socialförvaltning	26 148	25 400	26 060
Överförmyndarförvaltning	28 100	-	28 100

Utfall lönerrevision

Per avtalsområde	Procentuella påslag		Verkligt utfall
	Rek. Lägsta nivå KS	Rek. Lägsta nivå avtal	
DIK	2,5		3,03
FSA	2,5		2,62
Ledarna	2,5		2,55
Läraryrket	2,5		2,70
Lärarnas riksförbund	2,5		2,72
Oorganiserade	2,5		2,54
SSR	2,5		2,74
Sveriges ingenjörer	2,3		3,26
Vision	2,5		2,65
Vårdförbundet	2,5		2,57

Per avtalsområde	Kronpåslag		Verkligt utfall
	Rek. Lägsta nivå KS	Rek. Lägsta nivå avtal	
Kommunal	530		543,47
Kommunal inkl undersköterskor	710		717

5 Sjukfrånvaro

Under året 2017 sjönk den totala sjukfrånvaron något bland anställda (alla anställningsformer) i Torsby kommun, i jämförelse med 2016. Arbetsgivaren Torsby kommun har under anmärkningsvärda tre år (2014, 2015, 2016) redovisat lägst sjukfrånvaro av landets alla kommuner som delgett sina sjuktal till SKL (Sveriges kommuner och landsting). Vägt medelvärde bland kommunerna i Sverige 2016: 7,2 % och för Torsby kommun: 4,4 %. (Källa: www.skl.se)

Sjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än bland män. Kvinnors totala sjukfrånvaro 2017 är något lägre än 2016, medan mäns sjukfrånvaro 2017 landar på precis samma nivå som under 2016.

Sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer hamnar på en likvärdig nivå som föregående år. För Sveriges kommuner ligger vägt medelvärde 2016 på: 48,6 % och för Torsby kommun 31,72 %. Det betyder att ungefär en tredjedel av all sjukfrånvarotid pågår 60 dagar eller längre. Det visar också att vi i jämförelse med andra kommuner ligger under medelvärdet.

Det kan noteras att sjukfrånvaron för personer mellan 30-49 år har sjunkit. Däremot bör man uppmärksamma att i gruppen 29 år eller yngre, så har sjukdomsrelaterad frånvaro ökat något. Det är förhållandevis få anställda i denna åldersgrupp, så några sjukdomsfall ger stor effekt- men arbetsgivaren behöver vara medveten om denna, om än lilla, ökning. Bland anställda 50 år eller äldre har sjukfrånvaron sjunkit något under 2017, men är fortsatt den åldersgrupp som har den högsta sjukfrånvaron bland anställda.

Total sjukfrånvarotid av tillgänglig arbetstid, samtliga anställningsformer

Sjukfrånvarotid - samtliga anställda	Totalt i % 2017	Totalt i % 2016
Total sjukfrånvaro	4,25	4,39
Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60dgr el mer)	31,72	31,09
Sjukfrånvarotid för kvinnor	4,61	4,79
Sjukfrånvarotid för män	3,10	3,10
Sjukfrånvarotid 29 år eller yngre	3,25	3,07
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år	3,86	4,16
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år och äldre	4,77	4,89

Utifrån arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS 2015:4) Organisatorisk och social arbetsmiljö, antog kommunstyrelsen i november 2017 arbetsutskottets förslag på de övergripande mål kommunen ska ha utifrån föreskriften. Torsby kommun har i ett partsgemensamt arbete tagit fram förslagen som ska främja en god arbetsmiljö.

Liksom föregående år redovisar kommunstyrelsen lägst sjukfrånvaro bland nämnderna. Kommunstyrelsen har dessutom något lägre sjukfrånvaro 2017

jämfört med 2016. KS har lyckats sänka sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer, till under 20 %. Barn- och utbildningsnämnden samt miljö-, bygg- och räddningsnämnden har högre total sjukfrånvaro än förra året. Socialförvaltningen redovisar en sänkt total sjukfrånvaro, dock har sjukfrånvaro 60 dagar eller mer ökat.

Total sjukfrånvarotid i procent per förvaltning samt hur stor del av sjukfrånvaron som pågick 60 dagar eller mer

Förvaltning	Total sjukfrånvarotid	60 dagar eller mer
Kommunstyrelsen inkl fritid och kultur	3,23	19,21
Barn- och utbildningsnämnden	3,88	31,09
Socialnämnden	5,09	36,34
Miljö/bygg och räddningsnämnden	4,20	50,20

6 Räkenskaper

6.1 Redovisning för kommunen och koncernen

6.1.1 Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
Verksamhetens intäkter		311 663	327 369	377 723	390 073
Verksamhetens kostnader		-1 032 500	-1 016 662	-1 070 728	-1 057 499
Avskrivningar enligt plan	I	-36 096	-37 241	-47 080	-47 445
Avskrivningar utöver plan	I	-4 519	-1 500	-10 519	-10 500
Verksamhetens nettokostnader		-761 452	-728 034	-750 604	-725 371
Skatteintäkter	II	498 362	483 324	498 362	483 324
Generella statsbidrag och utjämning		284 083	266 332	284 083	266 332
Finansiella intäkter		1 857	2 071	1 403	1 584
Finansiella kostnader		-5 581	-6 538	-8 878	-9 770
Minoritetens andel av resultatet		0	0	-10	0
Årets skatt		0	0	-1 592	214
Resultat före extraordinära poster		17 269	17 154	22 764	16 312
Årets resultat	III	17 269	17 154	22 764	16 312

6.1.2 Balansräkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
Tillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	IV	658 875	643 278	919 290	904 383
Maskiner och inventarier	V	19 506	18 969	20 854	20 167
		678 381	662 248	940 144	924 551
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper och andelar		14 845	14 843	14 798	14 796
Långfristiga fordringar		8 901	23 754	0	0
Bidrag till statlig infrastruktur	X	11 983		11 983	
		35 729	38 597	26 782	14 796
Summa anläggningstillgångar		714 110	700 844	966 926	939 346
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd		1 226	1 236	1 380	1 406
Fordringar	VI	43 086	83 265	43 453	83 904
Kassa och bank	VII	87 388	41 948	127 615	60 783
Summa omsättningstillgångar		131 700	126 448	172 448	146 092
Summa tillgångar		845 810	827 293	1 139 374	1 085 439
Eget kapital, avsättningar och skulder					
<i>Eget kapital</i>					
Anläggningsskapital	VIII	342 174	335 725	404 293	409 203
Rörelsekapital		-14 804	-25 624	2 029	-25 082
Summa eget kapital		327 370	310 101	406 323	384 121
Minoritetens andel		0	0	1 813	1 803
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner med mera	IX	3 536	3 719	6 816	7 738
Andra avsättningar	X	7 000		7 000	
Summa avsättningar		10 536	3 719	13 816	7 738
<i>Långfristiga skulder</i>	XI				

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
Anläggningslån		361 400	361 400	547 003	520 602
Summa långfristiga skulder		361 400	361 400	548 397	520 602
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		29 335	22 734	38 487	31 070
Checkräkningskredit (limit 30 000 tkr)		0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder		117 169	129 338	131 932	140 104
Summa kortfristiga skulder		146 504	152 072	170 419	171 174
Summa eget kapital och skulder		845 810	827 293	1 139 374	1 085 439

6.1.3 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Tusentals kronor	Not	kommunen 2017-12-31	kommunen 2016-12-31	koncernen 2017-12-31	koncernen 2016-12-31
Borgensåtaganden		189 283	162 441	144	251
Garanterade lånelöften					
Pensionsförpliktelser	XII	330 987	339 209	330 987	339 209
Investeringsbidrag med villk återbet skyldighet				0	0
Garantiåtaganden Fastigo				143	143
Företagsinteckningar				245	245
Fastighetsinteckningar				0	
Summa		520 270	501 650	331 519	339 848

Torsby kommun har i april 1997 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Torsby kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 484 kronor och

totala tillgångar till 349 243 746 321 kronor. Torsby kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 586 714 893 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 598 590 557 kronor.

6.1.4 Fem år i sammandrag, kommunen

(mnkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Resultaträkning					
Verksamhetens nettokostnader	-761	-728	-684	-667	-655
Skatter och bidrag	782	750	705	685	672
Finansnetto	-4	-5	-7	-9	-10
Årets resultat	17	17	14	9	7
(mnkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Balansräkning					
Mark och byggnader	659	643	655	661	641
Maskiner och inventarier	19	19	21	19	20
Värdepapper, aktier och andelar	15	15	15	8	8
Långfristiga fordringar	9	24	25	28	29
Bidrag till statlig infrastruktur	12	0	0	0	
Pågående arbeten	0	0	0	0	
Summa anläggningstillgångar	714	701	716	716	698
Övriga fordringar	45	84	47	39	47
Kassa och bank	87	42	62	25	42
Summa omsättningstillgångar	132	126	109	64	89
Summa tillgångar	846	827	825	780	787
Anläggningsskapital	342	336	351	350	331
Rörelsekapital	-15	-26	-57	-75	-65
Summa eget kapital	327	310	294	275	266
Avsättningar pensioner	4	4	4	5	6
Andra avsättningar	7				
Anläggningsslån	361	361	361	361	361
Kortfristiga skulder	147	152	166	139	154
Summa eget kapital och skulder	846	827	825	780	787
Folkmängd 31/12	11 890	12 169	11 910	11 992	12 013

6.1.5 Kassaflödesanalys

(tkr)	Kommunen Bokslut 2017	Kommunen Bokslut 2016	Koncernen Bokslut 2017	Koncernen Bokslut 2016
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	17 269	17 154	22 764	16 312
<i>Justeringar:</i>				
Avskrivningar	36 096	37 241	47 080	47 445
Nedskrivningar	4 519	1 500	10 519	10 500
Avsättningar/minoritetsintressen	6 817	-514	6 088	2 252,8
Realisationsresultat	-1 193	-361	-1 198	-361
Överföring till eget kapital	0	0	0	-3 801
Förändring förråd	10	42	26	99
Förändring kortfristiga fordringar	40 179	-38 255	40 451	-37 167
Förändring leverantörsskulder	6 601	4 027	7 417	8 874
Förändring övriga kortfristiga skulder	-12 169	-18 243	-9 109	-16 288
Kassaflöde från den löpande verksamheten	98 129	2 591	124 039	27 866
Investeringsverksamheten				
Inköp av inventarier	-3 814	-1 736	-4 536	-1 769
Försäljning av inventarier	0	0	20	0
Inköp av anläggningstillgångar	-16 218	-18 401	-35 660	-38 074
Försäljning av anläggningstillgångar	4 314	361	4 314	361
Pågående arbeten	-39 838	-4 231	-36 855	-20 622
Aktier och andelar	-3	-101	-3	-101
Ökning/minskning av finansiella fordringar	14 853	1 166	0	0
Ökning/minskning statlig infrastruktur	-11 983		-11 983	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-52 689	-22 942	-84 703	-60 205
Finansieringsverksamheten				
Nya lån	0	0	30 000	25 000
Minskning långfristiga fordringar	0	0	0	0
Förändring övriga långfristiga skulder			0	0
Checkräkningskredit	0	0	0	0
Amorteringar	0	0	-3 051	-3 292
Justering kortfristig del av långfristig skuld	0	0	548	500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	27 497	22 208
Årets kassaflöde	45 440	-20 351	66 832	-10 131
IB Likvida medel	41 948	62 299	60 783	70 914
UB Likvida medel	87 388	41 948	127 615	60 783

6.1.6 Redovisning VA-verksamhet

Från 2007 gäller en ny vattenlag. I lagen föreskrivs att kostnader och intäkter för vatten- och avloppshantering ska särredovisas i kommunernas årsredovisning.

Viktiga händelser under året

- Branäs Fritidsområde – Övertagande av huvudmannskapet VA
- Branäs Fritidsområde – ny råvattenbrunn
- Branäs Fritidsområde – ny vattenreningsanläggning
- Branäs Fritidsområde – nya anslutningsledningar vatten
- Långberget – infodring av spillvattenledningar
- Torsby centrum – dagvatten renoveringar
- Torsby centrum – utbyte spillvattenledning Hammaren
- Omfattande saneringsarbeten har utförts på va-ledningar såsom ventiltbyten, utbyte av gamla serviceledningar mm

Framtid

Ökande myndighetskrav på skydd av vattenmiljöer medför ett stort investeringsbehov samt ökade resurser för utredningsarbete inom va-verksamheten.

VA-utbyggnad/ledningssanering på Branäs Fritidsområde, Långberget m.m.

Resultaträkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter			
Brukningsavgifter	28 952	24 657	24 712
Interna intäkter	3 046	3 040	3 039
	31 998	27 697	27 751
Verksamhetens kostnader			
Externa kostnader	-23 437	-18 366	-18 450
Interna kostnader	-2 536	-3 497	-2 150
Avskrivningar	-3 656	-3 692	-3 548
	-29 629	-25 555	-24 148
Verksamhetens nettokostnader	-2 369	2 142	3 603
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-2 358	-2 144	-2 165
Periodens driftresultat	11	-2	1 438
Skattebidrag			
Årets resultat	11	-2	1 438

Balansräkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	86 707	71 839
Summa anläggningstillgångar	86 707	71 839
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	4 587	2 117
Övriga fordringar	0	1 750
Summa omsättningstillgångar	4 587	3 867
Summa tillgångar	91 294	75 706
Eget kapital	43 082	43 082
Balanserat resultat	-8 736	-10 174
Årets resultat	11	1 438
Summa eget kapital	34 357	34 346
Långfristiga skulder		
Lån från kommunen	46 822	38 793
Summa långfristiga skulder	46 822	38 793
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	4 377	2 567
Övriga skulder	5 738	
Summa kortfristiga skulder	10 115	2 567
Summa skulder och eget kapital	91 294	75 706

6.1.7 Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed. Årsredovisningen har upprättats enligt lagen om kommunal redovisning och i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

- I RKR (Rådet för kommunal redovisning) 11.4 Materiella anläggningstillgångar uttrycks ett tydligt krav på tillämpning av komponentavskrivning från 2014. Från och med 2017 tillämpar Torsby kommun komponentavskrivning fullt ut på nya investeringar. Komponentavskrivning har också tillämpats från och med 2017 på äldre investeringar som har ett restvärde på 5 mnkr och högre. Torsby bostäder redovisar från och med 2016 enligt det nya regelverket, K3.
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt god redovisningssed.
- Upplupna kostnads- och intäktsräntor per den 31 december 2017 har bokförts om de varit av väsentlig storlek.
- Fakturor utställda efter den 31 december 2017 är periodiserade till den period de hör till.
- Statsbidrag och skatteintäkter har beräknats enligt gällande rekommendationer vid bokslutstillfället.
- Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt sociala avgifter på dessa är bokförda som en kortfristig skuld.
- Kommunens pensionsskuld för beräknade pensionsutbetalningar till arbetstagare och pensionärer återfinns i bokslutet som tre olika delar, allt redovisat enligt gällande lagar och rekommendationer. Avsättningar för pensioner omfattar kompletterande ålderspension samt garantipensioner. Den skuld som avsåg intjänade pensioner under åren 1998 och 1999 samt vissa regleringsposter därefter har betalats 2004. Intjänad pension från och med år 2000, det vill säga den individuella pensionen, kostnadsbokförs under intjänandeåret och utbetalas i början av nästkommande år. I bokslutet redovisas denna skuld som en kortfristig skuld. Intjänade pensioner före 1998 återfinns i bokslutet under ansvarsförbindelser och ingår alltså inte i balansräkningen.
- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen redovisats till anskaffningsvärdet efter avdrag för investeringsbidrag och planerliga avskrivningar. Avskrivningarna görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod efter viss vägledning av SKL:s förslag till avskrivningar.
- Kapitalkostnader beräknas enligt nominell metod. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde. Internränta beräknas på bokfört värde. År 2017 uppgick internräntan till 3,2 procent.
- Sammanställd redovisning har gjorts enligt lag.
- Externredovisning: I den externa resultaträkningen har alla interna debiteringar som hyror, avgifter och tjänster eliminerats.
- Leasingkostnader (15 086 tkr) har redovisats enligt reglerna för operationell leasing.

6.1.8 Begreppsförklaringar

- Anläggningstillgångar = Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk.
- Anläggningskapital = Skillnad mellan anläggningstillgångarna och de långfristiga skulderna.
- Avskrivning = Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar.
- Balansräkning = Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital respektive hur kapitalet har anskaffats.
- Eget kapital = Den del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. Delas upp i rörelsekapital och anläggningskapital.
- Kapitalkostnad = Benämning för internränta och avskrivningar.
- Kortfristig skuld = Skulder med löptid kortare än ett år.
- Nettokostnad = Verksamhetens driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.
- Omsättningstillgångar = Tillgångar ej avsedda för långvarigt bruk (till exempel kundfordringar, förråd, bank, kassa).
- Periodisering = Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder i vilka de verkligen uppstår.
- Resultaträkning = Visar hur det egna kapitalet har förändrats under året.
- Rörelsekapital = Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.
- Soliditet = Visar hur stor del av det totala kapitalet som är eget kapital.
- Finansnetto = Finansiella intäkter (till exempel räntor) minus finansiella kostnader (till exempel räntor på våra lån).

6.1.9 Noter

	Kommunen 2017-12-31	Kommunen 2016-12-31	Koncernen 2017-12-31	Koncernen 2016-12-31
Not I				
Avskrivningar				
Byggnader	-32 513	-33 553	-42 446	-42 611
Avskrivningar utöver plan	-4 519	-1 500	-10 519	-10 500
Inventarier	-3 583	-3 688	-4 634	-4 834
	-40 615	-38 741	-57 599	-57 945
Not II				
Skatte- och bidragsintäkter				
Skatteintäkter	500 197	485 274		
Skatteavräkning	-1 835	-1 950		
Kommunalekonomisk utjämnning	245 297	229 455		
Kommunal fastighetsavgift	24 701	24 138		
LSS-utjämningsbidrag/avgift	14 085	12 739		
Sysselsättningsstöd				
	782 445	749 656		
Redovisade skatteintäkter				
Preliminär skatteinbetalning under året	500 197	485 274		
Slutavräkning innevarande år	-2 471	-2 455		
Slutavräkning föregående år	636	505		
	498 362	483 324		
Not III				
Årets resultat				
Torsby kommun			17 269	17 154
Torsby Förvaltnings AB			-15	-13
Torsby Flygplats AB			8	-12
Fritid i Nordvärmland AB			49	0
Torsby Bostäder AB			3 620	-1 778
Torsby Utvecklings AB			-20	-8
Koncernmässiga justeringar			1 853	969
			22 764	16 312

	Kommunen 2017-12-31	Kommunen 2016-12-31	Koncernen 2017-12-31	Koncernen 2016-12-31
Not IV				
Byggnader och mark				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	1 148 079	1 125 150	1 518 216	1 459 223
Nyanskaffningar	55 749	22 929	101 923	58 993
varav pågående arbete	39 838	4 231	64 551	20 622
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	-7 751	0	-49 822	0
	1 196 077	1 148 079	1 570 317	1 518 216
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-504 801	-469 749	-613 833	-560 228
varav ackumulerade nedskrivningar	-79 782	-78 282	-88 782	-78 282
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	4 630	0	25 263	0
Årets avskrivning enligt plan	-32 512	-33 553	-42 938	-43 104
Avskrivning utöver plan	-4 519	-1 500	-19 519	-10 500
	-537 202	-504 801	-651 027	-613 833
Bokfört värde vid årets slut	658 875	643 278	919 290	904 383
varav VA-anläggningar	86 707	71 839	86 707	71 839
Bokfört värde per fastighetskategori				
Markreserv	7 294	7 294	7 294	7 294
Verksamhetsfastigheter	310 981	294 298	310 981	294 298
Affärsfastigheter	139 811	140 074	400 226	401 179
Publika fastigheter	64 958	63 152	64 958	63 152
Fastigheter för annan verksamhet	110 999	126 050	110 999	126 050
Övriga fastigheter	13 035	102	13 035	102
Exploateringsfastigheter	2 827	3 338	2 827	3 338
Skogsfastigheter	8 970	8 970	8 970	8 970
Bokfört värde totalt för samtliga kategorier	658 875	643 278	919 290	904 383

	Kommunen 2017-12-31	Kommunen 2016-12-31	Koncernen 2017-12-31	Koncernen 2016-12-31
Not V				
Maskiner och inventarier				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	70 950	69 512	80 350	78 993
Nyanskaffningar	4 120	1 438	4 842	1 471
Avyttringar och utrangeringar		0	-203	-114
	75 070	70 950	84 990	80 350
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-51 981	-48 293	-60 184	-55 957
varav ackumulerade nedskrivningar	-194	-194	-194	-194
Avyttringar och utrangeringar	0	0	188	114
Årets avskrivning enligt plan	-3 583	-3 688	-4 141	-4 341
Avskrivning utöver plan				
	-55 564	-51 981	-64 136	-60 184
Bokfört värde vid årets slut	19 506	18 969	20 854	20 167
Not VI				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	15 512	11 104	14 308	10 493
Skattefordringar	-16 443	-17 714	-16 412	-17 638
Interimsfordringar	44 615	90 987	45 558	91 168
Övriga fordringar	-598	-1 112	-1	-119
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa kortfristiga fordringar	43 086	83 265	43 453	83 904
Not VII				
Kassa och bank				
Torsby kommun			87 388	41 948
Torsby Förvaltnings AB			528	243
Torsby Flygplats AB			495	900
Fritid i Nordvärmland AB			9 407	1 868
Torsby Bostäder AB			29 404	15 283
Torsby Utvecklings AB (49%)			393	541
Summa kassa och bank			127 615	60 783

	Kommunen 2017-12-31	Kommunen 2016-12-31	Koncernen 2017-12-31	Koncernen 2016-12-31
Not VIII				
Eget kapital				
Koncernen				
Ingående eget kapital	310 101	292 947	384 121	371 610
Uppskrivning andelar Kommuninvest	0	0	0	0
Årets resultat	17 269	17 154	22 764	16 312
Minoritetens andel				
Övriga koncernmässiga justeringar			-562	-3 801
Utgående eget kapital koncernen	327 370	310 101	406 323	384 121
<i>Kommunen</i>				
<i>Anläggningsskapital</i>				
Anläggningstillgångar	-714 110	-700 844		
Anläggningslån	-361 400	-361 400		
Pensionssskuld	-3 536	-3 719		
Andra avsättningar	-7 000	0		
Summa	342 174	335 725		
<i>Rörelsekapital</i>				
Omsättningstillgångar	131 700	126 448		
Kortfristiga skulder	-146 504	-152 072		
Summa	-14 804	-25 624		
Totalt eget kapital kommunen	327 370	310 101		
Not IX				
Pensionsavsättningar				
Ingående avsättning	3 719	4 234		
Pensionsutbetalningar	-233	-283		
Nyintjänad pension		0		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	86	35		
Förändring av löneskatt	-36	-101		
Övriga regleringar		-166		
	3 536	3 719		

	Kommunen 2017-12-31	Kommunen 2016-12-31	Koncernen 2017-12-31	Koncernen 2016-12-31
Not X				
Bidrag till statlig infrastruktur				
Ingående bidrag till statlig infrastruktur	0		0	
Utbetalt bidrag till infrastruktur under året	5 000		5 000	
Avsättning infrastruktur	7 000		7 000	
	12 000		12 000	
Upplösning statlig infrastruktur				
Ingående upplösning statlig infrastruktur	0		0	
Årets upplösning	-17		-17	
	-17		-17	
Bokfört värde vid årets slut	11 983		11 983	
Andra avsättningar				
Avsatt för infrastruktur				
Redovisat värde vid årets början	0		0	
Periodens avsättningar	7 000		7 000	
lansspråktaga avsättningar	0		0	
Utgående avsättningar	7 000		7 000	
Not XI				
Långfristiga skulder				
Ingående skuld	361 400	361 400	520 601	498 893
Nya lån		0	30 000	25 000
Övriga långfristiga skulder		0		0
Amorteringar		0	-3 051	-2 792
Återföring uppbokade amorteringar 2017		0	2 988	2 488
Uppbokning beräknade amorteringar 2018		0	-3 536	-2 988
Utgående skuld	361 400	361 400	547 003	520 601

	Kommunen 2017-12-31	Kommunen 2016-12-31	Koncernen 2017-12-31	Koncernen 2016-12-31
<i>Fördelning anläggningslån</i>				
Torsby kommun			361 400	361 400
Torsby Bostäder AB			185 603	159 202
Fritid i Nordvärmland AB				
TUAB (49%)				
Övriga långfristiga skulder				
<i>Summa</i>			547 003	520 602
Långfristiga lån				
Förfaller till räntejustering enligt följande				
Inom 1 år	195 156	133 178		
2-5 år	166 244	227 682		
	361 400	361 400		
Not XII				
Pensionsförpliktelser				
Ingående avsättning	339 209	358 672		
Pensionsutbetalningar	-14 828	-14 400		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	7 216	4 108		
Förändring av löneskatt	-1 605	-3 800		
Ändring av försäkringstekniska grunder		0		
Övriga regleringar	995	-5 371		
Garanterad pensionsnivå		0		
	330 987	339 209		

6.1.10 Revisionsberättelse

TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Till
Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Torsby kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisorernas analyser av väsentlighet och risk har varit vägledande för valet av granskningsinsatser och har utgjort grunden till revisionsplanen för verksamhetsåret 2017.

Vi har löpande tagit del av styrelsens och nämndernas verksamhet via protokoll och andra beslutsunderlag, samt genom samtal med förtroendevalda och tjänstemän. Vidare har räkenskaperna samt den interna kontrollen granskats. Träffar har genomförts med vår uppdragsgivare, kommunfullmäktiges presidium. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Resultatet och omfattningen av genomförd granskning framgår nedan och i bilaga 1 *Revisorernas redogörelse*, bilaga 2 *Lekmannarevisorernas granskningsrapporter*, i bilaga 3 *Revisionsberättelser från de kommunala företagen*, i bilaga 4 *Granskningsrapport för drifts- och servicenämnden* samt i bilaga 5 *Granskningsrapport för hjälpmedelsnämnden*.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Torsby kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

I årsredovisningen görs ingen avstämning på övergripande nivå över huruvida verksamhetsmålen uppnåtts. **Med anledning av ovanstående avstår vi från att uttala oss om måluppfyllelsen i årsredovisningen.**

TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Sedan tidigare år har kommunen till följd av överskott från flykting- och integrationsverksamheten skuldfört belopp som ska täcka framtida kostnader för migration. I årsredovisningen uppgår reserveringen till ca 10 mkr. Det är dock inte i överensstämmelse med god redovisningssed att reservera för framtida kostnader av löpande karaktär.

Vi bedömer att årsredovisningen i och med den felaktiga avsättningen inte ger en rättvisande bild. Årsredovisningen har i övrigt, i allt väsentligt, upprättats enligt lag och god sed.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

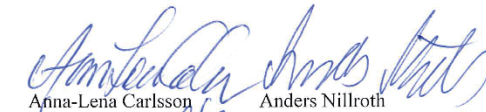
Revisionsberättelsen är upprättad av de, av kommunfullmäktige valda revisorerna i Torsby kommun.

Med hänsyn till kommunallagens regler om jäv och kommunfullmäktiges beslut har nedanstående revisorer inte deltagit i revisionen av följande nämnder; Anna-Lena Carlsson av kommunstyrelsen och Stig Renhult av barn- och utbildningsnämnden.

Torsby 2018-04-09

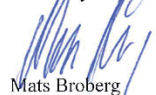

Anitha Syvertsson

Anna-Lena Carlsson

Anders Nilroth

Mats Broberg

Stig Renhult

- Bilaga 1 Revisorenas redogörelse 2017
- Bilaga 2 Lekmannarevisorenas granskningsrapporter 2017
- Bilaga 3 Revisionsberättelser från de kommunala företagen 2017
- Bilaga 4 Granskningsrapport drifts- och servicenämnden 2017
- Bilaga 5 Granskningsrapport hjälpmedelsnämnden 2017

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.